

— זוהר תהלים —

מִזְמֵן אֲלֵיהֶם. בְּשִׁעָה שֶׁהֵם בְּצָרָה הוּא אֲצִלָּם. הוּא מְכַבֵּד אוֹתָם בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. זֶהוּ שְׁכָתוּב (תהלים צא) כִּי בִי חֶשֶׁק וְאֶפְלָטָהוּ אֲשַׁבְּהוּ כִּי יַדַע שְׁמִי.

כ"י ב"י - אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם הֵינּוּ שֵׁם קְדוֹשׁ מ"ב

כִּי בִי חֶשֶׁק וְאֶפְלָטָהוּ וְגו' (צא, יד): נזוהר
 חדש תקונא קדמאה (ד קל"א:) [ל"ב
 נְתִיבוֹת פְּלִיאוֹת חֲכָמָה, וְעֲלִיָּה בְּאֵרוֹ
 בְּעֲלֵי הַקְּבֵלָה נִגַע בַּבַּת, וְכָלֵל בָּהּ כָּל
 הַמְּאֲמָרוֹת וְהַנְּתִיבוֹת. וְעֶשֶׂר הַמְּאֲמִירוֹת
 וּשְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם נְתִיבוֹת הֵן אַרְבָּעִים
 וּשְׁתַּיִם שְׂרָמְזוּ בָּהֶם מִשֶּׁה בְּשִׁיר שֶׁל
 פְּגָעִים. כִּי בִי חֶשֶׁק וְאֶפְלָטָהוּ. כ"י ב"י
 - אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם. שְׁבָהֶם נִקְרְאוֹת יָד
 הַגְּדוּלָּה יָד הַחֲזָקָה יָד רַמָּה.

לא, לא יכשר להם). וְלֹא הִכְשֵׁר לָהֶם. אִם כֵּן,
 כָּל הָעוֹלָם יוֹדְעִים לְסִדֵּר מַעֲשֵׂה וּלְסִדֵּר
 דְּבָרִים, מַה חֲשִׁיבוֹת הַצְּדִיקִים שְׂיֹדְעִים
 עֵקֶר הַדָּבָר וְהַמַּעֲשֵׂה, וְיֹדְעִים לְכַוֵּן לֵב
 וְרָצוֹן יוֹתֵר מֵאלוֹ הָאֲחֵרִים שֶׁלֹּא יוֹדְעִים
 כָּל כֵּן? אֵלָּא אֵלָּה שֶׁלֹּא יוֹדְעִים עֵקֶר
 הַמַּעֲשֵׂה כָּל זֶה, אֵלָּא סְדוּר בְּעֵלְמָא וְלֹא
 יוֹתֵר, מוֹשְׁכִים עֲלֵיהֶם מְשִׁיכוֹת שְׂאֲחֵר
 כְּתַפֵּי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁלֹּא טַס בְּאֵינִר,
 שֶׁהַשְּׂגָחָה נִקְרָא. וְאֵלָּה שְׂיֹדְעִים וּמְכֻוְּנִים
 לֵב וְרָצוֹן, מוֹצִיאִים בְּרִכּוֹת מִמָּקוֹם
 הַמְּחַשְׁבָּה, וְיוֹצִאִים בְּכָל הַגְּזֻעִים
 וְהַשְּׂרָשִׁים בְּדֶרֶךְ יֵשׁר כְּרֵאוּי, עַד
 שְׂמֵתְבָרְכִים עֲלִיוְנִים וְתַחַתּוֹנִים, וְשֵׁם
 הַקְּדוֹשׁ מְתַבָּרֵךְ עַל יָדָם. אֲשֶׁרֵי חֲלָקָם,
 שְׂהָרֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא קְרוֹב אֲלֵיהֶם
 וּמִזְמֵן כְּנִגְדָם. בְּשִׁעָה שְׂקוּרָאִים לוֹ הוּא

צב א מזמור שיר ליום השבת: ב טוב להדות ליהוה ולומר לשמך

שימוש תהלים

לראות נסים גדולים

מזמור שיר ליום השבת (צב, א): [שימוש תהלים לפרק צב] אל נקמות, ה' רועי לא אחסר, יענך ה' ביום צרה, לה' הארץ ומלואה, מזמור לתודה, מסוגלים לעלות לגדולה קח קדרה חדשה ומלא יתה מיא ותן בה הדס וגפנים, ואמור עליה אלו המזמורים ג"פ ותרחץ מאותן המים, ואח"כ משח מאותן המים גופך ופניך והתפלל לה' לצד צפון ותראה נסים גדולים.

זוהר תהלים

מפרש שבח פרק שירה זה של שבת ומי אָמרו

הדרגה העליונה הוא לא עולה בשם. אור המנורה לא עולה ביום באור השמש, ועל זה לא עולה בשם. וכל אלה תשבחות השבת, שהיא כבוד (יום השבת, שהיא תשבחת היום, היא תשבחת עליונה על כל שאר הימים). וכל אלו התשבחות התקינו בתקון של שבת, שהיא עולה להתעטר בעטרות עליונות, מקומות קדושים על כל שאר הימים).

מזמור שיר ליום השבת (צב, א): [זוהר ח"ב

פ' תרומה (דף קל"ח.)] התשבחת הזו אדם הראשון אמר אותה בשעה שגרש מגן עדן, ובאה שבת והגנה עליו. ובארוה החברים, את התשבחת הזו משבח העולם התחתון את העולם העליון, יום (שהכל בו) שהוא כלו שבת, המלך שהשלום שלו. וזהו מזמור שיר, ולא כתוב מי אמר אותו, כמו שבארנו. ליום השבת - היום העליון, השבת העליונה. זו שבת וזו שבת. מה בין זה לזה? אלא שבת סתם זו שבת של ערב שבת. יום השבת זו שבת שלמעלה. זה יום וזה לילה. (שמות לא) ושמרו בני ישראל את השבת - הרי לילה, סוד של נקבה. (שם כ) זכור את יום השבת - הרי יום, סוד של זכר. ולכן מזמור שיר ליום השבת. ומצאנו בכמה מקומות, שהעולם התחתון עולה בשם ובא סתם, כמו זה - ויקרא אל משה, וכמו (שמות כד) ואל משה אמר עלה אל ה'. כלם שם נסתר ולא עולה בו, (אלא) (והכל) משום שיש בו דרגה עליונה, ואל

מזמור שיר ליום השבת - ליום השבת
מכוש

מזמור שיר ליום השבת (צב, א): [זוהר ח"ג

פ' אחרי מות (דף ע"ט.)] אמר רבי שמעון, כתוב (ישעיה סו) והיה מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו. למה שקול זה בזה? אלא הכל בדרגה אחת עולה. זה מזדוג עם זה, ושמחה של זה עם זה לא נמצאת, אלא כשמתגלה העתיק הקדוש, אז זוהי חדות הכל. ושנינו, כתוב (תהלים צב) מזמור שיר ליום השבת, ליום השבת ממש. השבח שמשבח הקדוש ברוך הוא, אזי נמצאת שמחה, ונשמה מתוספת. שהרי העתיק התגלה, והזווג יזדמן.

עליון: ג להגיד בבקר חסדך ואמונתך בלילות: ד עלי עשור ועלי נבל עלי הגיון

זוהר תהלים

יום השביעי משבת ואומר

חצי מענשו. משום שגזר עליו בהתחלה ואמר לו נע ונד תהיה בארץ, ועכשו נשאר בנוד בלבדו. זהו שכתוב ויצא קין מלפני ה' וגו'. כלומר, שפשיצא מלפני ה' היה בשביל להיות נד בארץ ולא נע. ועוד אמרו, שפשיצא קין מלפני ה', אמר לו אדם: בני, מה נעשה על דינך? אמר לו קין: אבא, כבר התבשרתי שמחל לי הקדוש ברוך הוא בנוד בלבדו. אמר לו: היאך הוא? אמר לו: משום שחטאתי והודיתי לפניו. אמר אדם: וכי זהו גדל וחזק פח התשובה ואני לא ידעתי! התחיל לשבח לרבונו ולהודות לו. פתח ואמר (תהלים צב) מזמור שיר ליום השבת טוב להודות לה'. כלומר, טוב לשבח ולשוב ולהתודות לפני הקדוש ברוך הוא. עד כאן התוספתא.

מזמור שיר ליום השבת (צב, א): [זוהר חדש פ' 9 בראשית (דף טב.)] אמר רב יהודה אמר רב, לא ישב הקדוש ברוך הוא על כסא כבודו, עד ששב שבת ונתעלה וישב על כסאו. אמר לו רבי יוסי, והרי קדם שנברא העולם ישב היה ויהיה. אמר רבי יהודה, אם משמיע לנו שעל כסא כבודו ממש הוא - לא. אלא כך שנינו, עד שלא נברא העולם לא היה מי שיקלס את הקדוש ברוך הוא ויכיר אותו. כיון שברא עולמו, ברא המלאכים וחיות הקדש, השמים וכל צבאם, וברא את האדם, וכלם מוכנים לשבח ליוצרם ולפארו. ועדין לא היה פאר ושבח לפניו, עד שגכנס שבת וישקטו כלם, ופצחו רנה ושבחה העליונים והתחתונים, ואז ישב על כסא כבודו. כלומר, אזי היה מי שייכיר את כבודו (בורא) וישבח לכבודו. ואמר רבי יהודה, אין לך שבח וקלוס לפני הקדוש ברוך הוא כמו שכחו של שבת העליונים ותחתונים כלם משבחים לו כאחד, ואפלו יומו של השבת ממש משבח לו, זהו שכתוב (תהלים לב) מזמור שיר ליום השבת.

מה גדלו מעשיך ה' - זה מעשה בראשית. מאד עמקו מחשבתך - אלו סתרי תורה טוב להודות ליהוה וגו' (צב, ב): [זוהר חדש פ' 9 בראשית (דף יא.)] רבי לוי אמר, כתוב (תהלים צב) מה גדלו מעשיך ה' מאד עמקו מחשבתך. מה גדלו מעשיך ה' - זה מעשה בראשית, שהם מעשיו של הקדוש ברוך הוא. מאד עמקו מחשבתך - אלו סתרי תורה.

זהו גדל וחזק פח התשובה ואני לא ידעתי! התחיל לשבח לרבונו ולהודות לו פתח ואמר מזמור שיר ליום השבת טוב להודות

להגיד בבקר חסדך ואמונתך בלילות

טוב להודות ליהוה וגו' (צב, ב): [זוהר ח"א פ' 9 בראשית (דף טז.)] כיון שאמר קין גדול עוני מנשוא, מחל לו הקדוש ברוך הוא

ואמונתך בלילות וגו' (צב, ג): [זוהר ח"א פ' 9 בראשית (דף טז.)] ותקח מפריו,

בְּכִנּוּרִי הִי כִי שִׁמְחַתְנִי יְהוָה בְּפַעֲלֶךָ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרִנֵּן: ו מַה גָּדְלוֹ
מַעֲשֵׂיךָ יְהוָה מֵאֵד עֲמָקוֹ מִחִשְׁבֹּתֶיךָ: ז אִישׁ בְּעַר לֹא יֵדַע וְכִסִּיל לֹא יִבִּין

זוהר תהלים

חֲכָמֵי דוֹר וְדוֹר, עַד שֶׁהִגִּיעַ לְדוֹרוֹ שֶׁל רַבִּי
עֲקִיבָא, וְרָאָה תוֹרָה שְׁלוֹ וְשִׁמְחָה. רָאָה
מִיתָתוֹ וְהִתְעַצֵּב. פָּתַח וְאָמַר, (תהלים קלט)
וְלִי מַה יִּקְרוּ רַעֲיָךְ אֶל מַה עֲצָמוּ רְאִשֵׁיהֶם.

כְּמָה טַפְשִׁים אוֹתָם בְּנֵי הָעוֹלָם שֶׁלֹּא
מִשְׁגִּיחִים וְלֹא יוֹדְעִים וְלֹא מוֹסְתַכְלִים
לְדַעַת אֶת דְּרָכֵי הַקִּבְ"ה עַל מַה הֵם עוֹמְדִים
בְּעוֹלָם מִי מַעֲכָב אוֹתָם לְדַעַת? טַפְשוֹתָם,
כִּי לֹא עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה

אִישׁ בְּעַר לֹא יֵדַע (צב, ט): [זוהר ח"ג פ' אחר

מֵוֹת (דף ע"ה):] בְּפַעַם אַחֲרַת הָיָה רַבִּי
אֲבָא הוֹלֵךְ אֶל רַבִּי שְׁמַעוֹן, נִכְנַס לְעִירוֹ,
מָצָא אוֹתוֹ שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב וְדוֹרֵשׁ (תהלים צב)
אִישׁ בְּעַר לֹא יֵדַע וְכִסִּיל לֹא יִבִּין אֶת זֹאת.
אִישׁ בְּעַר לֹא יֵדַע וְגו', כְּמָה טַפְשִׁים אוֹתָם
בְּנֵי הָעוֹלָם שֶׁלֹּא מִשְׁגִּיחִים וְלֹא יוֹדְעִים
וְלֹא מוֹסְתַכְלִים לְדַעַת אֶת דְּרָכֵי הַקִּדּוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא עַל מַה הֵם עוֹמְדִים בְּעוֹלָם, מִי
מַעֲכָב אוֹתָם לְדַעַת? טַפְשוֹתָם, כִּי לֹא
עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה. שְׁאֵלוּ עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה,
הֵיוּ יוֹדְעִים אֶת דְּרָכֵי הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא.
וְכִסִּיל לֹא יִבִּין אֶת זֹאת, שֶׁלֹּא מִתְבּוֹנֵן וְלֹא
יוֹדַע הֵנְהַגְוֹת שֶׁל זֹאת בְּעוֹלָם. (שאף על גב)
שָׁדָן אֶת הָעוֹלָם בְּדִינָיו וְרוֹאִים אֶת דִּינָהּ
שֶׁל זֹאת הַזֶּה שֶׁמְגִיעִים לְבִנְיָ אָדָם שֶׁהֵם
צְדִיקִים, וְלֹא מְגִיעִים עַל הַרְשָׁעִים הַחֲיָבִים
שְׁעוֹבְרִים עַל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה, שֶׁכָּתוּב בְּפִרוּחַ
רְשָׁעִים כְּמוֹ עֵשָׂב וְגו'. שְׁאֵת הָעוֹלָם הַזֶּה
הֵם יוֹרְשִׁים אוֹתוֹ בְּכָל צְדָדָיו, וְהַדִּינִים לֹא
מְגִיעִים אֲלֵיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה. וְאַלְמָלָא

הָרִי שְׁנִינוּ שְׁסַחֲטָה עֲנָבִים וְנִתְנָה לוֹ, וְגָרְמוּ
מָוֹת לְכָל הָעוֹלָם. שֶׁהָרִי אֵילָן זֶה כּוֹ שוֹרָה
הַמָּוֹת, וְהוּא אֵילָן שֶׁשׁוּלֵט בְּלֵילָה.
וְכִשְׁהִיא שׁוּלֵטָה, כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם טוֹעֲמִים
טַעַם מָוֹת. אֲלֵא אוֹתָם בְּנֵי הָאֲמוּנָה
מְקַדִּימִים וְנוֹתְנִים לָהּ נַפְשָׁם בְּפַקְדוֹן.
וּבְגִלָּל שֶׁהוּא בְּפַקְדוֹן, חוֹזְרוֹת הַנְּפֹשׁוֹת
לְמִקְוָם, וְעַל זֶה (תהלים צב) וְאֲמוּנָתְךָ
בְּלֵילוֹת כְּתוּב.

וְגָרְעוּ מֵאָדָם שְׁבַעִים שָׁנִים וְהַעֲלָה אוֹתָם
הַקִּבְ"ה לְדוֹד

כִּי שִׁמְחַתְנִי יְהוָה בְּפַעֲלֶךָ וְגו' (צב, ה): [זוהר

ח"א פ' בראשית (דף נה):] זֶה סֵפֶר תּוֹלְדֹת
אָדָם - לְדִמְיוֹתָיו. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, הָרָאָה
הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאָדָם דְּמִיוֹת שֶׁל כָּל
אוֹתָם דּוֹרוֹת שְׁיִכְאוּ לְעוֹלָם, וְכָל חֲכָמֵי
הָעוֹלָם וּמְלָכֵי הָעוֹלָם שֶׁעֲתִידִים לְעַמֵּד עַל
יִשְׂרָאֵל. הִגִּיעַ לְרֵאוֹת אֶת דּוֹד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
שְׁנוּלָד וּמֵת. אָמַר לוֹ, [אמר] מֵהַשָּׁנִים שְׁלִי
[אנוסיף] אֵלָנָה לוֹ שְׁבַעִים שָׁנִים. וְגָרְעוּ
מֵאָדָם שְׁבַעִים שָׁנִים וְהַעֲלָה אוֹתָם הַקִּדּוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא לְדוֹד. וְעַל זֶה שֶׁכַּח דּוֹד וְאָמַר,
(תהלים צב) כִּי שִׁמְחַתְנִי ה' בְּפַעֲלֶךָ בְּמַעֲשֵׂי
יָדֶיךָ אֲרִנֵּן. מִי גָרַם לִי חֲדוּהָ בְּעוֹלָם [הזהר]?
פַּעֲלֶךָ, זֶהוּ אָדָם הֵרָאשׁוֹן שֶׁהוּא פִּעְלוֹ שֶׁל
הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְלֹא פִּעְלוֹ שֶׁל בִּשְׂרָ
וְדָם, מַעֲשֵׂה יָדָיו שֶׁל הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
וְלֹא מִבְּנֵי אָדָם. וְעַל זֶה גָרְעוּ אוֹתָם שְׁבַעִים
שָׁנִים מֵאָדָם מֵאַלְף שָׁנִים שֶׁהָיוּ לוֹ לְהִתְקַיֵּם
בָּהֶם. וְהָרָאָה לוֹ הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כָּל

את זאת: ה בפרח רשעים כמו עשב ויציצו כל פעלי און להשמדם עדי עד: ט ואתה מרום לעולם יהוהה י כי הנה איביך יהוהה י כי הנה איביך יאברו ותפרדו כל פעלי און: יא ותרים בראים קרני בלתי בשמן רענן: יב ותבט עיני בשורי בקמים עלי מרעים תשמענה אזני: יג צדיק בתמר יפרח בארו

זוהר תהלים

הצדדים הללו עומדים זה כנגד זה. זה צד הקדשה, וזה הצד האחר שטמא. זה עומד לצדיקים, וזה עומד לרשעים. והכל זה כנגד זה. אשרי הצדיקים שאין להם חלק בעולם הזה, אלא בעולם הבא.

מה תמר בין שגוזרים אותו לא עולה עד זמן רב - אף כף צדיק בין שאבד מן העולם לא עולה אחר תחתיו עד זמן רב

צדיק בתמר יפרח (צב, יא): [זוהר ח"א פ' לך לך (דף 99 ב.)] רבי יצחק פתח ואמר,

צדיק בתמר יפרח, מפני מה הקיש צדיק לתמר? מה תמר בין שגוזרים אותו לא עולה עד זמן רב - אף כף צדיק, בין שאבד מן העולם, לא עולה אחר תחתיו עד זמן רב. בארו בלבנון ישגה - אף כף גם. בתמר יפרח - מה תמר לא עולה אלא זכר ונקבה, אף כף הצדיק לא עולה אלא זכר ונקבה. הזכר צדיק והנקבה צדיקת, כמו שאברהם ושרה. בארו בלבנון ישגה - מה הארו בלבנון עליון על הכל והכל יושבים תחתיו - אף כף הצדיק הוא עליון על הכל והכל יושבים תחתיו. והעולם אינו עומד אלא על צדיק אחד, שכתוב (משלי י) וצדיק יסוד עולם. ועליו העולם עומד, ובגללו נסמך, ועליו נשתל. רבי יהודה אמר, והרי שנינו שעל שבעה עמודים העולם עומד, ככתוב (שם ט) חצבה

שדוד המלך הודיע אותו בסוף הכתוב, לא היינו יודעים, שכתוב להשמדם עדי עד, להשמדם מאותו העולם, ושיהיו עפר תחת רגלי הצדיקים, שכתוב (מלאכי ג) ועסותם רשעים כי יהיו אפר תחת כפות רגליכם.

עוד יש סוד אחר בזה על שהקדוש ברוך הוא מאריך רגזו עם הרשעים בעולם הזה

בפרח רשעים כמו עשב (צב, ה): [זוהר ח"ב פ' פקודי (דף רכ"ג)] פתח ואמר, (תהלים

צב) בפרח רשעים כמו עשב ויציצו כל פעלי און להשמדם עדי עד. הפסוק הזה פרושהו. אבל בא וראה, בפרח רשעים כמו עשב, כעשב הזה שהוא ביבש בארץ והוא יבש, כששורים בו מים הוא פורח, ואותו יבש פורח. וכאילו הזה קצוץ שצץ מחדש, ולא מעלה אלא אותם פארות לצד זה ולצד זה, שהם ענפים שעולים, ולעולמים לא עולה אילו כפי שהיה בראשונה להיות אילו, וכל זה להשמדם עדי עד, לעקרם מהשרשים ומהכל.

עוד יש סוד אחר בזה, על שהקדוש ברוך הוא מאריך רגזו עם הרשעים בעולם הזה, משום שהעולם הזה הוא חלק של הצד האחר, והעולם הבא הוא צד הקדשה. והוא חלק הצדיקים, שהצדיקים יהיו בו בעטרת הכבוד של רבונם. ושני

בְּלִבְנוֹן יִשְׁגָה: יד שְׁתוּלִים בְּבֵית יְהוָה: כַּחֲצוֹת אֶלְהִינוּ תְּהַלְלֵנָהּ יִפְרוּחַ: טו עוֹד יִנּוּבּוֹן בְּשִׁיבָה דְּשָׁנִים וְרַעֲנָנִים יִהְיוּ: טז לְהַגִּיד בִּי יִשְׂרָאֵל יְהוָה: צוּרֵי וְלֹא (עלתה) עוֹלָתָהּ בּוֹ:

— זוהר תהלים —

כְּתָמַר יִפְרַח וְגו'. צְדִיק כְּתָמַר, מַה זֶה כְּתָמַר? שֶׁהֵרִי מִכָּל הָאֵילָנוֹת שֶׁל הָעוֹלָם, אֵין מִי שֶׁמִּתְעַכֵּב לְפָרַח כְּמוֹ תָמַר שֶׁעוֹלָה לְשִׁבְעִים שָׁנִים. מַה הַטַּעַם כְּתָמַר? אֵלֶּא אִף עַל גַּב שֶׁהַכְּתוּב מְעִיד, הַחֲבָרִים כָּלָם אֵין רוֹצִים לְגָלוֹת. אֲבָל צְדִיק כְּתָמַר יִפְרַח, זֶה נֹאֲמַר עַל גָּלוֹת בְּכָל, שֶׁהֵרִי לֹא שָׁבָה שְׁכִינָה לְמִקוּמָה אֲלֵא לְסוֹף שִׁבְעִים שָׁנָה. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (יִרְמִיָּה כט) כִּי לְפִי מְלֹאת לְבַבְּךָ שִׁבְעִים שָׁנָה אֶפְקָד אֶתְכֶם. וְזֶהוּ צְדִיק כְּתָמַר יִפְרַח, שֶׁעוֹלָה זָכַר וְנִקְבָּה לְשִׁבְעִים שָׁנָה. צְדִיק - זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים יא) כִּי צְדִיק ה' צְדָקוֹת אֱהַב. וְכְתוּב (שְׁמוֹת ה) ה' הַצְּדִיק. וְכְתוּב (ישעיה ג) אִמְרוּ צְדִיק כִּי טוֹב.

כְּאֶרְזוּ בְּלִבְנוֹן יִשְׁגָה. מַה זֶה אֶרְזוּ? זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁכְּתוּב בְּחוֹר כְּאֶרְזִים. (שְׁיוֹשֵׁב עַל כֶּסֶף שֶׁל יַעֲקֹב הַשְּׁלָם) בְּלִבְנוֹן יִשְׁגָה, בְּלִבְנוֹן וְדָא, וְזֶהוּ הַעֲדָן שֶׁלְמַעְלָה, שֶׁעָלְיוֹ כְּתוּב (שם טד) עֵין לֹא רָאֵתָה אֱלֹהִים זוֹלָתָךְ. וְהָאֶרְזוּ הַזֶּה בְּאוֹתוֹ מְקוֹם עָלְיוֹן יִשְׁגָה. וְזֶה בְּגָלוֹת הָאֲחֻרּוֹנָה הוּא כְּמוֹ הָאֶרְזוּ הַזֶּה שֶׁמִּתְעַכֵּב לְעָלוֹת. וּמִשְׁעָה שֶׁעוֹלָה עַד שְׁעוֹמֵד בְּקִיּוּמוֹ הוּא יוֹם, וְתַחֲלַת הַיּוֹם הָאֲחֵר עַד שֶׁעוֹשֶׂה צֶל בְּאוֹר הַיּוֹם. וְהָאֶרְזוּ לֹא עוֹלָה אֲלֵא בְּעִדּוֹן שֶׁל הַמַּיִם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בַּמִּדְבָּר כד) כְּאֶרְזִים עָלִי מַיִם. כִּף אֶרְזוּ בְּלִבְנוֹן יִשְׁגָה. שֶׁמֶשׁ יוֹצֵא

עֲמוּדֶיהָ שִׁבְעָה. אִמְרוּ לוֹ רַבִּי יוֹסִי, כִּף הוּא וְדָא, אֲבָל [כא] כָּל הָאֲחֵרִים בְּשִׁבְעֵי הַם עוֹמְדִים, שֶׁהוּא סִמְךָ שֶׁל הָעוֹלָם, וְהוּא צְדִיק, וְזֶה מִשְׁקָה [אֵת הַעוֹלָם] וּמְרוּהָ אֵת הָעוֹלָם [מִן הַכָּל] וְזֶן לְכָל, וְעָלְיוֹ כְּתוּב (ישעיה ג) אִמְרוּ צְדִיק כִּי טוֹב כִּי פָרִי מַעֲלִלֵיהֶם יֵאָכְלוּ, וְכְתוּב (תְּהִלִּים קמח) טוֹב ה' לְכָל וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו. אִמְרוּ רַבִּי יִצְחָק, הֵרִי כְּתוּב (בְּרַאשִׁית ב) וְנָהָר יֵצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֵת הַגֶּן. זֶה הוּא הַעֲמוּד שֶׁהָעוֹלָם עוֹמֵד עָלָיו וְהוּא מִשְׁקָה לְגֶן [הַעֲדָן], וְהַגֶּן נִשְׁקָה מִמֶּנּוּ, וּמִמֶּנּוּ עוֹשֶׂה פְרוֹת. וְכָל הַפְּרוֹת פּוֹרְחִים בְּעוֹלָם וְהֵם הַקִּיּוּם שֶׁל הָעוֹלָם, הַקִּיּוּם שֶׁל הַתּוֹרָה. וּמִי הֵם? נִשְׁמוֹת הַצְּדִיקִים שֶׁהֵם פְּרִי מַעֲשָׂיו שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וּמִשׁוֹם כִּף בְּכָל לַיְלָה וְלַיְלָה נִשְׁמוֹת הַצְּדִיקִים עוֹלוֹת. וּכְשֶׁנִּחְלַק הַלַּיְלָה, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בָּא לְגֶן הַעֲדָן לְהַשְׁתַּעֲשֵׁעַ בָּהֶם. בְּמִי? אִמְרוּ רַבִּי יוֹסִי, בְּכָלָם. בֵּין אוֹתָם שְׁמִדוֹרָם בְּעוֹלָם הַהוּא, וּבֵין אוֹתָם שְׁיוֹשְׁבֵים בְּמִדוֹרָם בְּעוֹלָם הַזֶּה, בְּכָלֵם מִשְׁתַּעֲשֵׁעַ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּחֻצוֹת הַלַּיְלָה.

שְׁתוּלִים בְּבֵית ה' - לְזַמְנוֹ שֶׁל מְלֶכֶךְ הַמְּשִׁיחַ
צְדִיק כְּתָמַר יִפְרַח (צב, יג): [זוהר ח"ג פ'
וּיְקָרָא (דף ט"ז)] רַבִּי אַבְאָ הֵיךְ יוֹשֵׁב
לְפָנֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן. נִכְנַס רַבִּי אֶלְעָזָר בְּנוֹ.
אִמְרוּ רַבִּי שְׁמַעוֹן, כְּתוּב (תְּהִלִּים צב) צְדִיק

— — — — — זוהר תהלים — — — — —

המעֵיִן וְהַנְהַר שֶׁל הַמַּיִם לְהַשְׁקוֹת. וְאָרְזוּ זֶה
הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁכָתוֹב (שיר ה) בְּחֹר
כְּאֲרִזִּים. שְׁתוּלִים בְּבֵית ה' - לְזַמְנוּ שֶׁל מֶלֶךְ
הַמְּשִׁיחַ. בְּחֻצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יִפְרִיחוּ - בְּתַחֲתֵית
הַמַּתִּים. עוֹד יִנּוּבֹן בְּשִׁיבָה - בְּאוֹתוֹ יוֹם
שֶׁהָעוֹלָם יִמָּצָא חָרָב. דְּשָׁנִים וְרַעֲנָנִים יִהְיוּ
- לְאַחַר שְׁכָתוֹב (ישעיה סו) הַשָּׁמַיִם הַחֲדָשִׁים
וְהָאָרֶץ הַחֲדָשָׁה. וְאָז, (תהלים קד) יִשְׂמַח ה'
בְּמַעֲשָׂיו כְּתוֹב. וְכָל כֶּף לְמָה? (תהלים צב)
לְהַגִּיד כִּי יֵשֶׁר ה' צוּרֵי וְלֹא עוֹלְתָהּ בּוֹ.

צג א יְהוָה מֶלֶךְ גֹּאֲוֹת לְבַשׁ לְבַשׁ יְהוָה עַז הַתְּאֹזֵר אַף תְּבוּן
תִּבְל בַּל תִּמְוֹט: ב נִבְוֵן כְּסֻפֵּי מְאֹז מְעוֹלָם אֲתָת: ג נְשָׂאוּ נְהָרוֹת יְהוָה

שימוש תהלים

לנצח בעל דינו

ה' מלך גאות לבש (צג, א): [שימוש תהלים לפרק צג] טוב לאמרו לנצח בעל דינו.

זוהר תהלים

ואותה הנקדה העליונה, שהיא סגולתא, התעלתה על כנפיהם. ועליתו באיזה מקום הוא? אלא אלו שני נהרות הם אבא ואמא. מצד הבת של המלך נקראו טפות, שנאמר בהם וייצר, (ישעיה כו) כי ביה ה' צור עולמים. ציר שני עולמות דקים. העולמות של בת המלך הם ממטה למעלה. מצד העמוד האמצעי נקראו נהרות, ומשום זה נשאו נהרות. למי? לאותה סגולתא, מעלים אותו כתר על גביהם י י י להיות כולל סגולתא, ומתעטרת בו בשלשה כתרים, שהם כתר כהנה וכתר מלכות, וכתר תורה על גביהן. וכך הם שלשה נהרות ור' ושלש יודיים ושלש ווי"ם רמוזים בשלשה ראשי תבות שהם וי"סע וי"בא וי"ט. שנים שהם אבא ואמא מעלים כתר על כנפיהם.

נשאו נהרות קולם. הם חסד גבורה, עליהם נאמר נשאו נהרות קולם. מי קולם? העמוד האמצעי, וזה הסוד של שורק למעלה. השלשלת כוללת שלש נקדות בקשור אחד של העמוד האמצעי, שעליו נאמר (ירמיה ב) ואנכי נטעתיך שורק כלה זרע אמת. ישאו נהרות דכים, הם נצח והוד. לא כתוב נשאו, אלא ישאו, והם סגול, שהיא נקדה מצד השכינה, היא נקדה למטה, שצדיק שכינה תחת רגלים,

כיון שקבלו ישראל תורה על הר סיני אז התבשם העולם והתקמו שמים וארץ

ה' מלך גאות לבש וגו' (צג, א): [זוהר ח"ב פ' יתרו (דף 97 ע"א)] כיון שקבלו ישראל תורה על הר סיני, אז התבשם העולם, והתקמו שמים וארץ, ונודע הקדוש ברוך הוא מעלה ומטה, והתעלה בכבודו על הכל. ועל אותו יום כתוב, (תהלים צג) ה' מלך גאות לבש לבש ה' עז התאזר. ואין עז אלא תורה, שנאמר (שם כט) ה' עז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום. ברוך ה' לעולם אמן ואמן.

בגיא אב ל"ג מדות - שהם וא"ו

נשאו נהרות ה' נשאו נהרות קולם וגו'

(צג, א): [זוהר חדש ספרא תנינא (דף ק"ח)].

ובגאולה האחרונה, תורה תהיה לישראל כמו שהים, שנאמר בך, הרועה הנאמן, (שם) ותשם בסוף על שפת היאר. בסוף פ"ו ימים, דרגה של גאולה, נאמר בך ותשם בסוף על שפת היאר, שהוא אור התורה, העמוד האמצעי. שפתו השכינה. באותו הזמן אלו הטפות שהיו יוצאות מהסלע, שהן פסקי הלכות, נאמר בהם (תהלים צג) נשאו נהרות ה'. שתי טפות שהן צר"י, עולות עם שני ווי"ם ונעשים נהרות.

נְשָׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם וְיִשְׂאוּ נְהָרוֹת דְּבָרָם: ה' מַקְלוֹת מַיִם רַבִּים אֲדִירִים
 מִשְׁפָּרֵי יַם אֲדִיר בְּמָרוֹם יְהוָה: ה' עֲרִתְיָךְ נֶאֱמַנְנוּ מֵאֵד לְבֵיתְךָ נִאֲוָה קִרְשׁ
 יְהוָה לְאָרֶץ יָמִים:

זוהר תהלים

צג) נְשָׂאוּ נְהָרוֹת ה'. וּבָהֶם כָּל גֵּיא יִנְשָׂא, הַהוּא שֶׁהִכַּל כְּלוּל בּוֹ. וְזֶה הָרוּעָה הַנֶּאֱמָן שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (דְּבָרִים לד) וַיִּקְבַּר אֶתְּוּ בְּגִי. שֶׁבְּשִׁבְלֵוּ נֶאֱמַר (תהלים ס) וַיִּךְ אֶת אֲדוֹם בְּגִיא מֶלֶח. וְנִשְׁמָתוֹ גִּנְזָה בְּגִיא מִן אֲבָגִית"ץ. ת' תּוֹרַת מֹשֶׁה צְפוּנָה בְּצַד"י שֶׁהוּא י'. שְׂצָדִי אֶרְכָּה מִצַּד הָעוֹלָם הַבָּא, מִשֵּׁם הוּא טוֹב לְצַדִּיקִים לְעוֹלָם הַבָּא. בְּגִיא אָב לִי"ג מְדוּת, שֶׁהֵם וַא"ו, וַיַּעֲבֹר ה' עַל פְּנֵיו. וַיַּעֲבֹר ע"ב רִי"ו. ע"ב חֲסֵד. רִי"ו גְבוּרָה, שְׁבוּ קר"ע שֵׁט"ן מִן הַיָּם, וְבוֹ עֲתִיד לְקַרְעַ לוֹ מִן הַיָּם שֶׁל הַתּוֹרָה. וּמִצַּד הַחֲסֵד הוּא אָב לִי"ג מְדוּת, שְׁבוּ יְהו"ה, הוּא הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעֵי אֶרֶץ אֲפִים, וּמֵאֲרִיף בּוֹ עַל הַבֵּינּוֹנִים וּמִטָּה לָהֶם כְּלָפֵי חֲסֵד.

הַמַּיִם הָיוּ מְכַסִּים אֶת הָעוֹלָם מִהֶרְבּוּי שְׁבָהֶם וְעִשִׂיתָ לָהֶם שִׁיתְכַּנְסוּ בְּצִמְצוּם כָּלֶם אֶחָד אֶל מְקוֹם אֶחָד

מַקְלוֹת מַיִם רַבִּים וְגו' (צג, ד): [זוהר חדש פ' בראשית (דף 99 טו)] דְּבַר אַחַר, (בְּרֵאשִׁית א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקְוּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד, רַבִּי פֶתַח, מַקְלוֹת מַיִם רַבִּים, כְּשֶׁאֲמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לַמַּיִם שִׁיתְכַּנְסוּ בְּמְקוֹם אֶחָד, הָיוּ מְשׁוּטָטִים לְכָאן וּלְכָאן, וְנִתְגָּאוּ לְמַעְלָה. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, בְּשַׁעַה הַזֹּאת נִטְלוּ הַמַּיִם אֶת הָאֶרֶץ, שְׁהִיתָה כְּנוֹסָה בָהֶם, וְהָיוּ מְכַסִּים אוֹתָהּ.

שֶׁהֵם יִרְכְּתֵי צְפוּן. זֶהוּ שְׂכַתּוֹב (תהלים מח) יִפֶּה נוֹף מְשׁוֹשׁ כָּל הָאֶרֶץ וְגו'. כְּשֶׁהִיא נִקְדָּה וְד' תַּחַת יִרְכִּי אֲמַת, נִקְרָאת הַר צִיּוֹן, הַר נְמוּף. וְנִקְרָאת מִצַּד שֶׁל צַדִּיק דְּבָרִים, ד"ף י"ם. דף כְּלוּל מִכ"ד אוֹתִיּוֹת שֶׁהֵן בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלֻכּוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, וּבָהֶם אֵל יֵשֵׁב דף נְכָלֶם. ים נִקְרָאת מִצַּד שֶׁל הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, כְּלוּלָה מִחֲמֻשִּׁים אוֹתִיּוֹת שְׁכָלוֹת בְּקִרְיַת שְׁמַע בְּפִסּוֹק הָרֵאשׁוֹן שְׁמִיחִדִּים אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא פְּעַמִּים, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד. וּבָהֶם וַיִּפֶן כַּה וְכַה וַיִּךְ אֶת הַמִּצְרִי. וּמִצַּד שֶׁל הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה הִיא נִקְדָּה עַל כְּנִפְיָהֶם, קִרְיַת מֶלֶךְ רַב. וְכַעַת נֶאֱמַר כַּה (איכה א) הָעִיר רַבְתִּי עִם הִיתָה כְּאֶלְמָנָה.

קוֹם הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעֵי, שֶׁאֲתָה הוּא ו' כוֹלֵל שֵׁשׁ סְפִירוֹת, וְאֲתָה אֶחָד בֵּין כ"ה עֲלִיּוֹנָה וּבֵין כ"ה תַּחְתּוֹנָה. קוֹם אֶצֶל סַמַּא"ל, שֶׁהוּא מִצְרִי, בְּכָלֵי הַקְּרִב שֶׁלָּךְ, שֶׁהֵם הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה, הַמְקַלֵּעַ הַתַּחְתּוֹן. וְהַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה, הַמְקַלֵּעַ הָעֲלִיּוֹן, שֶׁעָלִיו נֶאֱמַר (שְׁמוּאֵל א כה) וְאֵת נֶפֶשׁ אוֹיְבֶיךָ יִקְלַעְנָה בְּתוֹךְ כַּף הַקְּלַע. מִי נֶפֶשׁ אוֹיְבֶיךָ? סֵם מוֹת נֶחֱשׁ אֲשֶׁת זְנוּנִים, שְׁמִקְנָנָת בְּשִׁבְעָה סְלָעִים, וּבְעֵלָה בְּשִׁבְעָה הָרִים. קוֹם בְּאַבְנֵים שֶׁלָּךְ שֶׁהִסְתַּלְקוּ בְּהָרִים לְשִׁבּוֹר אֶת הַהָרִים וְהִסְלָעִים שֶׁל הַנְּחֹשׁ, וּבְשִׁבִּיל הַהָרִים שֶׁלָּךְ נֶאֱמַר (תהלים

—== זוהר תהלים ==—

קדש. מה רוצה פסוק זה לפסוק שלמעלה? אמר רבי יצחק, אמר דוד: רבונו של עולם, העדות שעשית במעשה בראשית, הם אמת להעיד עליהם בכל יום, שהרי שנינו, כל המעיד במעשה בראשית בכל יום, מבטח לו שהוא בן העולם הבא. ואמר דוד, אתה הוא שעשית את כל העולם, ועשית את המים, והמים היו מכסים את העולם מהרבוי שבהם, ועשית להם שיתכנסו בצמצום כלם אחד אל מקום אחד. כך יהי רצון מלפניך, ששכינתך שהיא מלאה כל העולם כלו, שתצמצם אותה בביתך, שיותר ראוי הוא להיות שם. זהו שכתוב לביתך נאווה קדש, ולא לזמן מועט, אלא לארך ימים.

אמר להם הקדוש ברוך הוא, לא כך, אלא הכנסו כלכם אל מקום אחד ותראה היבשה. משמע שהיבשה היתה מקדם ארץ, בלי לחות, בין המים. לא כתוב יבשה, אלא היבשה. והיו המים הולכים גובהים ויורדים, ומשמיעים קולם לסוף השמים, עד שגער בהם הקדוש ברוך הוא והכניסם לתהום, ושם היא התכנסות המים, ועד עתה קולם אינו שוכך, וקרא להם ימים. וכשהם גובהים שם במקום ההוא, נשבר תקפם, ויורדים ואין יוצאים החוצה מיראת תקפו של אדונם. זהו שכתוב (ש) אדירים משברי ים אדיר במרום ה'.

אמר רבי יוסי, ואם כן, מה כתוב אחריו? (ש) עדתיך נאמנו מאד לביתך נאווה

צד א אל נקמות יהוה אל נקמות הופיע: ב הנשא שפט הארץ השב
 גמול על גאים: ג עד מתי רשעים יהוה עד מתי רשעים יעלוז:
 ד יביעו ידברו עתק יתאמרו כל פעלי און: ה עמד יהוה ידפאו ונחלתך
 יעני: ו אלמנה וגר יחרגו ויתומים ירצחו: ז ויאמרו לא יראה יה ולא יבין אלהי
 יעקב: ח בינו בערים פגעם וכסילים מתי תשפילו: ט הנטע און הלא

תתן פל חסות
 ובעת צרות

שימוש תהלים

אם שונאך מעיק לך

אל נקמות (צד, א): [שימוש תהלים לפרק צד] זה המזמור ומזמור טוב להודות. אי סנאך מעיק לך דכי גרמיך ופוק בשפרפריא לאוריא והב בפומך לבונה ביום שני ויהיו פניך מזרחית צפונית וצלי יתיה ז' זמנין ביום ואת חמי נסין רברבין. ושם של אלו מזמורים א"ל קנ"א טו"ב. ולאחר שתגמור אלו המזמורים אמור. יהי רצון מלפניך א"ל קנ"א טו"ב שתשפיל ותכניע (פלוני בן פלוני) אויבי וכן הראנו נסים כשם שהכנעת והשפלת את אויב משה רבינו עלי השלום כשהתפלל לפניך אלו השירות ותעלה תפלתי כריח הקטורת מעל המזבח.

זוהר תהלים

לו: רבון העולם, כתוב בתורה (ויקרא כ) וְאִישׁ אֲשֶׁר יִנְאַף אֶת אִשְׁתּוֹ אִשׁ, וְכָתוּב (שם יח) וְאֵל אִשְׁתּוֹ עֲמִיתָךְ וְכוּ'. דוד שקלקל ברית בערוה מהו (מה דינו) אמר לו הקדוש ברוך הוא: דוד צדיק הוא, וברית הקדש על תקונו עומד, שהרי לפני גלוי שמזמנת לו בת שבע מיום שנברא העולם.

אמר לו: אם לפניך גלוי - לפניו לא גלוי! אמר לו: ועוד בהתרה היה מה שהיה, שהרי כל אלו שעולים לקרב, לא עולה אחד מהם עד שפוטרו אשתו בגט. אמר לו: אם כך, היה לו לחכות שלשה חדשים, ולא חפה. אמר לו: במה עומד הדבר במקום שחוששים שהיא מעברת, וגלוי לפני שאוריה לא קרב אליה מעולם, שהרי שמי חתום בתוכו לעדות. כתוב אוריה, וכתוב אוריהו. שמי חתום עמו, שלא שמש בה לעולמים. אמר לו: רבון העולם,

אל תתן את פיך לחטיא את בשרך - שלא יתן בן אדם את פיו להביא להרהור רע ויגרם להחטיא אותו בשר קדש שחתום בו ברית הקדש

ויאמרו לא יראה יה וגו' (צד, ז): [זוהר הקדמת ספר הזוהר (דף ת.ט)] רב המנונא הזקן אמר כך, (קהלת ה) אל תתן את פיך לחטיא את בשרך - שלא יתן בן אדם את פיו להביא להרהור רע ויגרם להחטיא אותו בשר קדש שחתום בו ברית הקדש, שאם עושה כך, מושכים אותו לגיהנם. ואותו ממנה על הגיהנם דומ"ה שמו, וכמה רבואות של מלאכי חבלה יחד אתו, ועומד על פתח הגיהנם, וכל אותם ששמרו ברית הקדש בעולם הזה אין לו רשות לקרב אליהם. דוד המלך, בשעה שקרה לו אותו מעשה, פחד. באותה שעה עלה דומ"ה לפני הקדוש ברוך הוא, ואמר

יִשְׁמַע אִם יֵצֵר עֵינַי חֵלֵא יְבִיט: י חֵיכֶר גְּזִימַת הַלֵּא יוֹכִיחַ חֲמֻלְמֵד אָדָם דַּעַת:
 יא יְהוָה יִדְעַ מַחְשְׁבוֹת אָדָם בִּי הַמָּה הֶבֶל: יב אֲשֶׁרִי הַגִּבֹּר אֲשֶׁר תִּפְסְרֵנוּ
 יג וּמִתּוֹרַתְךָ תִּלְמַדְנוּ: יד לְהִשְׁקִיט לֹא מִיָּמִי רַע עַד יִכְרַח לְרָשָׁע שְׁחַת: יו בִּי
 יז לֹא יִמָּשׁ יְהוָה עִמּוֹ וְנִחַלְתּוּ לֹא יַעֲזֹב: יח בִּי עַד צָדֵק יָשׁוּב מִשְׁפָּט
 יט וְאַחֲרָיו כָּל יִשְׂרָאֵל לֵב: כו מִי יִקּוּם לִי עִם מְרַעִים מִי יתְנַצֵּב לִי עִם פְּעֻלֵי אֲנִי:

— זוהר תהלים —

חטאתי לה, אף על פי שלא חטא. אבל
 במה שחטא באוריה, ענש כתבתי עליו
 וקבל. מיד חזר דומה למקומו בפחי
 נפש. ועל זה אמר דוד, (תהלים צד) לולי
 ה' עזרתה לי כמעט שכנה דומה נפשי.
 לולי ה' עזרתה לי שהיה אפוטרופוס
 שלי, כמעט שכנה וכי. מה זה כמעט
 כמו חוט דק כמו השעור שיש ביני ובין
 הצד האחר, פאותו שעור היה שלא
 שכנה דומה נפשי.

ולכן צריך בן אדם להשמר שלא
 יאמר דבר בדרך, בגלל שלא
 יוכל לומר לדומה (קהלת ה) פי שגגה
 היא, כמו שהיה לדוד ונצח אותו
 הקדוש ברוך הוא בדין. למה יקצף
 האלהים על קולך - על אותו קול
 שהוא אמר, וחבל את מעשה ידיך
 - זה בשר קדש ברית הקדוש שפגם
 ונמשך בגיהנם על ידי דומה. ובגלל
 זה (תהלים יט) ומעשה ידיו מגיד הרקיע.
 אלו אותם החברים שהתחברו עם הפלה
 הזו ובעלי בריתה, מגיד ורושם כל
 אחד ואחד. מי הרקיע זהו הרקיע
 שבו חמה ולבנה וכוכבים ומזלות, וזהו
 ספר זכרון, הוא מגיד ורושם אותם
 וכותב אותם להיות בני ההיכל ולעשות
 רצונם תמיד.

זה מה שאמרת - אם לפניך גלוי שאוריה
 לא שכב עמה, לפניו האם גלוי היה לו
 לחכות לה שלשה חדשים. ועוד, אם ידע
 שמעולם לא שכב עמה, אז למה שלח
 לו דוד וצוה עליו לשמש עם אשתו,
 שכתוב (שמואל ב יא) רד לביתך ורחץ
 רגליך. אמר לו: ודאי לא ידע, אבל חכה
 יותר משלשה חדשים, שהרי ארבעה
 חדשים היו, שכך למדנו, בעשרים
 וחמשה בניסן העביר דוד כרוז בכל
 ישראל, והיו עם יואב בשבעה ימים
 שבסיון, והלכו והשחיתו ארץ בני עמון.
 שהו שם סיון תמוז אב ואולול, ובעשרים
 וארבעה באולול היה מה שהיה עם בת
 שבע, וביום הכפורים מחל לו הקדוש
 ברוך הוא אותו חטא. ויש אומרים
 בשבעה באדר העבר כרוז, והתכנסו
 בחמשה עשר באיר, ובחמשה עשר
 באולול היה מה שהיה עם בת שבע,
 וביום הכפורים התבשר (שם יב) גם ה'
 העביר חטאתך לא תמות. מה זה לא
 תמות לא תמות ביד דומה. אמר דומה:
 רבון העולם, הרי דבר אחד יש לי אליו,
 שהוא פתח פיו ואמר (שם) חי ה' בי בן
 מות האיש העשה זאת, והוא דן את
 נפשו. טרוניא יש לי עליו. אמר לו: אין
 לך רשות, שהרי הודה לפני ואמר

י' לולִי יְהוָה עֲזַרְתָּה לִי כַמַּעַט שְׁכַנָּה דוֹמָה נַפְשִׁי: יח אִם אָמַרְתִּי מָטָה
 רַגְלִי חֲסִדְךָ יְהוָה יִסְעֲדֵנִי: יט בָּרַב שְׂרָעַפִי בְּקַרְבִי תִנְחַוְמִיךָ יִשְׁעִשְׁעוּ
 נַפְשִׁי: כ הִתְחַבְּרָךְ פֶּסֶא הַזּוֹת יֵצֵר עָמַל עָלַי חֵק: כא יְגוּדוּ עַל נַפְשׁ צַדִּיק וְדָם נָקוּ
 יִרְשִׁיעוּ: כב וַיְהִי יְהוָה לִי לְמִשְׁגָּב וְאֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לְצוּר מַחְסִי: כג וַיֵּשֶׁב
 עָלֵיהֶם אֵת אֲזַנֵּם וַיְבָרְעֵתֶם יַצְמִיתֶם יַצְמִיתֶם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ:

זוהר תהלים

בְּשֶׁעָה שְׂאָדָם יוֹצֵא מִן הָעוֹלָם הַזֶּה כַּמָּה קְבוּצוֹת שֶׁל מְלֹאכֵי חִבְלָה נִפְקָדִים עָלָיו מְרִימִים עֵינָיִם וְרוֹאִים אֶת הָאוֹת הַזֹּאת שֶׁהִיא בְּרִית הַקֹּדֶשׁ וְנִפְרָדִים מִמֶּנּוּ

נַפְשוֹת הַרְשָׁעִים נִתְּנוֹת בְּיָדוֹ שֶׁל מְלֹאךְ זֶה שֶׁשָּׂמוּ דוֹמָה לְהַכְנִיסָם בְּגִיהֶנֶם וְלָדוֹן שֵׁם

לְוִלִי יְהוָה עֲזַרְתָּה לִי וְגו' (צד, יז) : זוהר ח"א פ' חיי שרה (דף קלז):

שְׂמוּאֵל בְּרַבִּי יַעֲקֹב, נַפְשוֹת הַרְשָׁעִים נִתְּנוֹת בְּיָדוֹ שֶׁל מְלֹאךְ זֶה שֶׁשָּׂמוּ דוֹמָה לְהַכְנִיסָם בְּגִיהֶנֶם וְלָדוֹן שֵׁם. וְכִינֵן שְׂנַמְסְרוֹת בְּיָדוֹ, שׁוֹב אֵינָן חוֹזְרוֹת, עַד שֶׁיִּכְנָסוּ לְגִיהֶנֶם. וְזֶה יֵרָאֵת דָּוִד שֶׁנִּתְּרָא כְּשֶׁעָשָׂה אוֹתוֹ עוֹן, שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים צד) לולִי ה' עֲזַרְתָּה לִי כַמַּעַט שְׁכַנָּה דוֹמָה נַפְשִׁי.

אָמַר רַבִּי יִיסָא, הַנְּשָׂמָה פּוֹגַעַת לוֹ לְהַכְנִיס אוֹתוֹ גּוֹף עִם שְׂאָר גּוֹפוֹת הַצַּדִּיקִים בְּחֻשְׁבוֹנָם. זֶהוּ שְׁכָתוֹב וַיְדַבֵּר אֶל עַפְרוֹן וְגו'. אָמַר רַבִּי תַנְחוּם, הַמְּלֹאךְ קוֹדֵם וְאוֹמֵר לוֹ: רֵאֵה מָה כְּתוּב לְמַעַלָּה - וְעַפְרוֹן יֵשֵׁב בְּתוֹךְ בְּנֵי חַת. שְׁחַתּוֹ לְשִׁכְן בְּעַפְרָה, וְהוּא מִקְדָּיִם וְאוֹמֵר לוֹ לְהַכְנִיס אוֹתוֹ הַגּוֹף בְּחֻשְׁבוֹן הַצַּדִּיקִים. זֶהוּ שְׁכָתוֹב וַיַּעַן עַפְרוֹן הַחַתִּי אֶת אַבְרָהָם בְּאֲזַיְנֵי בְנֵי חַת לְכָל בְּאֵי שַׁעַר עִירוֹ לְאָמַר. מָה זֶה לְכָל בְּאֵי שַׁעַר עִירוֹ? רַב נַחְמָן אָמַר, אוֹתָם שֶׁנִּכְנָסוּ בְּכַתֵּב חֻשְׁבוֹן פְּנִיקְסוֹ. שֶׁאָמַר רַב נַחְמָן, וְכַךְ נִגְזַר [על] חֻשְׁבוֹן, עַל יַד דוֹמָה נִכְנָסִים לְבַתִּי

בְּשֶׁעָה שְׂאָדָם יוֹצֵא מִן הָעוֹלָם הַזֶּה כַּמָּה קְבוּצוֹת שֶׁל מְלֹאכֵי חִבְלָה נִפְקָדִים עָלָיו מְרִימִים עֵינָיִם וְרוֹאִים אֶת הָאוֹת הַזֹּאת שֶׁהִיא בְּרִית הַקֹּדֶשׁ וְנִפְרָדִים מִמֶּנּוּ

לְוִלִי יְהוָה עֲזַרְתָּה לִי וְגו' (צד, יז) : זוהר ח"א פ' לך לך (דף קלז):

בְּמָה זוֹכִים יִשְׂרָאֵל שְׂאִינָם יוֹרְדִים לְגִיהֶנֶם כְּמוֹ שְׂאָר הָעַמִּים עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה, וְאֵינָן נִמְסְרִים בְּיַד דוֹמָה? [אלא] בְּאוֹת הַזֹּאת שֶׁכָּךְ לְמַדְנֵנוּ, בְּשֶׁעָה שְׂאָדָם יוֹצֵא מִן הָעוֹלָם הַזֶּה, כַּמָּה קְבוּצוֹת שֶׁל (מלאכי חבלה) מְחַבְּלִים נִפְקָדִים עָלָיו. מְרִימִים עֵינָיִם וְרוֹאִים אֶת הָאוֹת הַזֹּאת, שֶׁהִיא בְּרִית הַקֹּדֶשׁ, וְנִפְרָדִים מִמֶּנּוּ, וְאֵינָנו נִתֵּן בְּיַד דוֹמָה לְרַדֵּת לְגִיהֶנֶם. שְׁכָל מִי שֶׁנִּמְסַר בְּיָדוֹ, וְדַאי יוֹרֵד לְגִיהֶנֶם. וּמֵהָאוֹת הַזֹּאת פּוֹחֲדִים עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, וְהַדִּינִים הָרַעִים אֵינָן שׁוֹלְטִים בּוֹ בְּאָדָם אִם הוּא זוֹכֵה לְשֹׁמֵר אֶת הַבְּרִית הַזֹּאת, מִשׁוֹם שֶׁהוּא נֶאֱחָז בְּשֵׁמוֹ שֶׁל הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא. כִּינֵן שְׁדוּד הַמְּלָךְ לֹא שֹׁמֵר אֶת אוֹת הַבְּרִית הַזֹּאת כְּרֹאוּי, הָעֹבְרָה מִמֶּנּוּ הַמְּלָכוֹת, וְנִטְרַד מִירוּשָׁלַיִם. מִיָּד פָּחַד, כִּי סָבַר שִׁיּוֹרִידוֹ אוֹתוֹ מִיָּד, וַיִּמְסְרוּ אוֹתוֹ בְּיַד דוֹמָה וַיִּמּוֹת בְּעוֹלָם הַהוּא, עַד שֶׁהִתְבַּשֵּׁר עָלָיו, שְׁכָתוֹב (שְׂמוּאֵל ב ב) גַּם ה' הָעֵבִיר חֲטָאתְךָ לֹא תָמוּת. בְּאוֹתָהּ הִשְׁעָה פֶּתַח

— ❧ — זוהר תהלים ❧ —

(דף רכ"א:) זוהר תורה] באו נשתחוה ונכרעה
 נברכה לפני יהוה עשנו. בשעה שאדם
 הראשון עמד על רגליו ראו אותו כל
 הבריות ופחדו מפניו, והיו מהלכים אחריו
 כעבדים אחר המלך, והוא אמר להם אני
 ואתם באו ונשתחוה וגו', והלכו כלם
 אחריו:

הקברות, ובחשכון הפתק עתיד להוציא
 אותם, והוא ממנה על שוכני העפר.

בשעה שאדם הראשון עמד על רגליו ראו
 אותו כל הבריות ופחדו מפניו

באו נשתחוה ונכרעה וגו' (צה, ו) : [זוהר ח"א

צה א לכו נרננה ליתוואהו נריעה לצור ישענו: ב נקדמה פניו בתורה
 בזמרות נריע לו: ג פי אל גדול יהוואה ומלך גדול על כל אלהים
 ד אשר בידו מחקרי ארץ ותועפות הרים לו: ה אשר לו הים והוא
 עשהו ויבשת ידיו יצרו: ו באו נשתחוה ונכרעה נברכה לפני יהוואה
 עשנו: ז פי הוא אלהינו ואנחנו עם מרעיתו וצאן ידו היום אם בקלו

שימוש תהלים
 לבל יטעוהו אנשי עיר

לכו נרננה (צה, א): [שימוש תהלים לפרק צה] לבל יטעוהו אנשי עירו לטומאה ושם שלו א"ל.

זוהר תהלים

כריעה והשתחוואה במודים
 באו נשתחוה ונכרעה וגו' (צה, ו): [זוהר ח"ג
 (דף קטו)] פתח סבא ואמר (תהלים קו) מי
 ימלל גבורות ה' ישמיע כל תהלתו, מי
 הוא בעולם שיוכל לספר הגבורות שעושה
 הקב"ה תמיד בעולם, כאשר האדם נפטר
 מעולם הזה הגוף שלו שהניח אינו נאבד,
 ותקומה תהיה לו לעתיד לבוא, שהרי
 עונשו סבל בכמה אופנים, והקב"ה אינו
 מקפח שכרן של כל הבריות שכרא, מלבד
 אותן שיצאו מתוך האמונה שלו ולא היה
 בהם דבר טוב לעולם, ומלבד אותן שלא
 כרעו במודים, כי אלה עושה הקב"ה
 מגופותם בריות אחרות, בשביל שלא
 יבנה עוד מאותו הגוף צרות אדם ולא
 יקום לעולם: (זוהר ח"ב-דף ק.) וכך למדנו
 שדרתו של אדם אם הוא היה כורע לפני
 רבונו יעמוד ויתקיים בתחיית המתים,
 ואם לא היה כורע במודים נעשה שדרתו
 נחש, ואין לו תקומה בזמן התחיה:

מאה ברכות בכל יום

לפני יהוה עשנו וגו' (צה, ו): [זוהר ח"ג (דף
 קטו)] כמו שדרשו החכמים בעלי

משנה (דברים י) ועתה ישראל מה ה' אלהיך
 שואל מעמך, ואמרו אל תקרא מ"ה אלא
 מא"ה, כנגד מאה ברכות שמחויב האדם
 לברך לרבנו בכל יום, וזהו שצריך האדם
 להטעים בכל יום לרבנו:

אימתי קץ הגאולה היום אם בקולו תשמעו
 היום אם בקלו תשמעו וגו' (צה, ז): [זוהר
 ח"ד, זוהר תורה]. פתח רבי יצחק
 ואמר (ישעי' כא) משא דומה אלי קורא
 משעיר שומר מה מלילה שומר מה מליל,
 אלי קורא משעיר, אלו ישראל שקוראין
 להקב"ה מעול כבוד של בני שעיר, ומה
 אומרים, שומר מה מלילה, ר"ל רבונו של
 עולם אתה הוא שומר ישראל בזה הגלות
 שדומה ללילה, אמור לנו מה מלילה, מה
 תהיה מזה הלילה, אימתי תוציאנו ממנה
 בוא וראה מה כתוב אחריו אמר שומר
 אתא בקר וגם לילה, אמר הקב"ה שהוא
 שומר ישראל, אתא בקר, הבאתי והוצאתי
 אתכם מן הגלות, לא זכיתם להיות בבקר,
 וגם לילה, הבאתי לכם הלילה והאפלתי
 אתכם בבור הגלות הזה שהוא הלילה, אם
 תבעיון בעיו, אם אתם מבקשים לדעת קץ

תִּשְׁמְעוּ: ח אֵל תִּקְשׁוּ לְבַבְכֶם בְּמִרְיָה בְּיוֹם מִסַּח בְּפִדְבָּר: ט אֲשֶׁר נִסְוֵי
 אֲבוֹתֵיכֶם בְּחַנּוּנֵי גַם רָאוּ פְעָלַי: י אֲרַבְעִים שָׁנָה אָקוּט בְּדוֹר וְאָמַר עִם תַּעֲי
 לִבְבִּי הֵם וְהֵם לֹא יָדְעוּ דְרָבְכִי: יא אֲשֶׁר נִשְׁפַּעְתִּי בְּאִפִּי אִם יִבְאוּן אֵל מְנוּחָתִי:
 זוהר תהלים

אשמורות, בראש היה לו לומר, אלא לראש, כמו שנאמר (בראשית מז) על ראש המטה, וביארנו שראש המטה זה היסוד, אף כאן לראש זה היסוד, שהמטרונה מתברכת בוקלד ראש אשמורות, זה הוא ראש לנצח והודקלה רבי יוסי אמר זה הוא ראש של כתר המלך והסוף קלו רבי אבא אמר לראש אשמורת כתוב חסר, זה הוא הראש כמו ראש המטה קלו והכל במלך הקדוש העליון נאמר, וזה הוא לי"י:

זיו הזוהר

הראש וההתחלה של כתרי המלך שהן הספירות של עלמא דדכורא מתתא לעילא, כי הוא סיומא מלעילא לתתא לכן הוא הראש מתתא לעילא, ובוה מתורץ הל"ר כי אשמורות מוסב על כתרי מלכא: קלז. רבי אבא פליג עליהם ואומר שאשמורת כתיב חסר, לכן אין זה ל"ר אלא כמו ואשמורה בלילה אשמורת הבקר, ונראה שרבי אבא גרס האות וא"ו בין מ' ר' ולא בין ר' ת', ולפי דבריו מכוון הכתוב שכנסת ישראל תשיר לראש של המלכות, והיינו התפארת מלכא קדישא עלאה, וזהו ג"כ מה שנזכר בפסוק שהשירה תהיה לי"י, רצה לומר להתפארת, ועי"ז תברך שמו, היינו המלכות והשכינה הקדושה:

גאולתכם אימתי תבואו לארצכם, שובו אתיו, והיינו כמו שאמר רבי יהודה, אין קץ הגלות נתלה אלא בתשובה, שנאמר היום אם בקלו תשמעו:

שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חֲדָשׁ וְגו' (צו, ב): [זוהר ח"ב (דף טז):] שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חֲדָשׁ וְאִמְרוּ (איכה ב) קוּמִי רוּנִי בַלִּילָה לְרֹאשׁ אֲשִׁמּוּרוֹת, קוּמִי רוּנִי, זֹכֵר כִּנְסַת יִשְׂרָאֵל, בַּלִּילָה, בַּגְלוֹת קְלִי רַבִּי יוֹסִי אִמְרֵי בַלִּילָה, בְּזִמְנָן שֶׁהִיא שׁוֹלֵטַת וּמַעֲוֹרֶרֶת, לְרֹאשׁ

קלג. ר"ל שהלשון נקבה מוסב על כנסת ישראל היינו השכינה הקדושה, וגם כפשוטו על עם ישראל שלא יאמרו שהגלות גרם פירוד וכריתות לגמרי ח"ו, ואיך נשיר את שיר ה' על אדמת נכר, ומה גם שאין שומע מאזין ומקשיב, ועי"ז אומר הכתוב איזה ספר כריתות אמכם וְגו', והגם שאין הזדוגות כמקדם, אמנם כריתות אין, אלא שיש דבקות בהסתר שאין מובן לנו: קלד. שמן היסוד נשפע אליה שפע העליונה: קלה. פי' שהיסוד הוא בבחי' ראש ועיקר לנצח והוד שהם שוחקים המן עבור הצדיק, ובוה מתורץ הלשון רבים של אשמורות שהוא מוסב על נצח והוד: קלו. רבי יוסי נותן טעם שהיסוד נקרא ראש יען כי הוא

צו א שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חֲדָשׁ שִׁירוּ לַיהוָה כָּל הָאָרֶץ: ב שִׁירוּ לַיהוָה בָּרְכוּ שְׁמוֹ בְּשָׂרוֹ מִיּוֹם לְיוֹם יִשׁוּעָתוֹ: ג סִפְרוּ בְּגוֹיִם כְּבוֹדוֹ בְּכָל הָעַמִּים נִפְלְאוֹתָיו: ד בִּי גְדוֹל יְהוָה וּמְהֵלָּל מְאֹד נִרְאָה הוּא עַל כָּל אֱלֹהִים: ה בִּי כָּל אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם הָעַמִּים אֲלֵילִים וַיהוָה אֱלֹהֵי שָׁמַיִם עָשָׂה: ו הוֹד וְהִדָּר לְפָנָיו עֵז וְתַפְאֵרֶת בְּמִקְדָּשׁוֹ: ז הָבוּ לַיהוָה מִשְׁפָּחוֹת עַמִּים הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד וְעֵז: ח הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ שְׂאוּ מִנְחָה וּבְאוּ לְחִצְרוֹתָיו: ט הִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהִרְדֵּת קִדְשׁ חִילוֹ מִפְּנֵי כָּל הָאָרֶץ: י אָמְרוּ בְּגוֹיִם יְהוָה מֶלֶךְ אֵף תִּבּוֹן תִּבַּל כָּל תַּמוּזֵי יָדָיִן עַמִּים בְּמִישְׁרָיִם: יא יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ יִרְעַם הַיָּם וּמְלֵאוּ: יב יַעֲלוּ שָׁדַי וְכָל אֲשֶׁר בּוֹ אֵז

שימוש תהלים

לשמוח בני משפחתו

שירו לה' שיר חדש (צו, א): [שימוש תהלים לפרק צו] לשמוח בני משפחתו, ושם שלו י"ה.

זוהר תהלים

במראות הכוכבים ומזלות, שכלם מראים דבר, והקב"ה מחליף הדבר לגון אחר, ומי צור זולתי אלהינו, הרי נתבאר שאין צייר כמו הקב"ה, שהוא צייר שלם, שעושה ומצייר צורה תוך צורה, ומשלים לאותה הצורה בכל התיקונים, ומכניס בה נפש עליונה הדומה לתיקון העליון, ולפיכך אין צייר כמו הקב"ה. א"ר חייא בוא וראה כמה הם גדולים ונפלאים מעשי הקב"ה, שהרי האומנות והציור של האדם הוא כדמיון העולם, ובכל יום ויום הקב"ה בורא עולמות, מזווג זווגים לכל אחד ואחד כראוי לו, והוא מצייר תמונותם קודם שבאים לעולם:

ישמחו השמים ותגל הארץ וגו' (צו, יא):

[זוהר ח"ג (דף טו, נט) זוהר תורה] למדנו

שכל מחנות העליונים בשעה שכנסת

בוא וראה כמה הם גדולים ונפלאים מעשי הקב"ה שהרי האומנות והציור של האדם הוא כדמיון העולם ובכל יום ויום הקב"ה בורא עולמות

בי גדול ה' ומהלל מאד נורא הוא על

כל אלהים (צו, ד): [זוהר ח"א (דף טו, צו)] רבי

אבא פתח (שמואל ב' כב) כי מי אל מבלעדי ה' ומי צרו זולתי אלהינו, כך אמר דוד המלך מקרא זה כי מי אל מבלעדי ה', מי הוא המושל או השר שיוכל לעשות דבר מבלעדי ה', אלא מה שנפקד מעם הקב"ה, לפי שכלם אין עומדים ברשותם ואין יכולים לעשות דבר, ומי צור, ומי הוא התקיף שיוכל לעשות תוקף וגבורה מעצמו מבלעדי אלהינו, אלא כולם בידי הקב"ה ואין יכולים לעשות דבר בלי רשותו: דבר אחר כי מי אל מבלעדי ה', שהקב"ה הכל ברשותו, ולא כמה שנראה

יִרְנְנוּ כָּל עַצְי יַעַר: יג לְפָנַי יְהוָה כִּי בָא בִּי כָּא לְשֹׁפֵט הָאָרֶץ וְשֹׁפֵט תֵּבֵל
 בְּצַדִּיק וְעַמִּים בְּאִמּוֹנָתוֹ:

זוהר תהלים

ישראל תשמח ותתברך כלם שמחים, ושהדין אין שורה אז בעולם, ועל זה כתוב
 ישמחו השמים ותגל הארץ.

כ לחודש

צָדֵק אֶיְהוָה מֶלֶךְ תִּגְלַל הָאָרֶץ יִשְׁמְחוּ אֵימִים רַבִּים: ב עָנָן וַעֲרַפֵּל סְבִיבֵי
 צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מִבּוֹן כְּסֵאוֹ: ג אִשׁ לִפְנֵי תֵלֶךְ וּתְלַחֵט סְבִיב צְרִי: ד הָאֵרוֹן
 בָּרְקוֹן תִּבְל רְאֵתָה וּתְחַל הָאָרֶץ: ה הָרִים כְּדוֹנֵג נִמְסוּ מִלִּפְנֵי יְהוָה מִלִּפְנֵי
 אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ: ו הַגִּידוּ הַשָּׁמַיִם צֶדֶק וְרֵאוּ כָּל הַעַמִּים כְּבוֹדוֹ: ז וּבִשׁוּ כָּל עַבְדֵי
 פֶּסֶל הַמִּתְהַלְלִים בְּאֵלִילִים הַשְׁתַּחֲוּ לֹו כָּל אֱלֹהִים: ח שְׁמְעָה וּתְשַׁמַּח
 צִיּוֹן וּתְגַלְגֵּל בְּנֹת יְהוּדָה לְמַעַן מִשְׁפָּטֵי יְהוָה: ט כִּי אַתָּה יְהוָה
 עֲלִיזוֹן עַל כָּל הָאָרֶץ מְאֹד נַעֲלִיתָ עַל כָּל אֱלֹהִים: י אֲהַבִּי יְהוָה
 שְׁנָאוֹ רַע שָׁמַר נִפְשׁוֹת חֲסִידָיו מִיַּד רְשָׁעִים יִצִּילֵם: יא אֹזֶר זָרַע לְצַדִּיק וּלְיֹשְׁרֵי
 לֵב שְׁמַחָה: יב שְׁמְחוּ צַדִּיקִים בִּיהוָה וְחֹדְרוֹ לְזִכָּר קָדְשׁוֹ:

— שִׁמּוֹשׁ תְּהִלִּים —

לאדם שרוצה להיות שמח

ה' מלך תגל הארץ (צז, א): [שימוש תהלים לפרק צז] ג"כ לשמח בני משפחתו. ושם שלו י"ה.

— זוהר תהלים —

אור שְׁבָרָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּמַעֲשֵׂהוּ בְּרֵאשִׁית הָיָה עוֹלָה אֹרֹו מְסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּף הָעוֹלָם וְנִגְנְזוּ
 בְּכָל מְקוֹם שְׁעוֹסָקִים בְּתוֹרָה בְּלִילָה חוּט אֶחָד יוֹצֵא מְאוֹתוֹ אֹרֹו גְּנוּז וְנִמְשָׁף עַל
 אֹתָם שְׁעוֹסָקִים בָּהּ

אֹרֹו זָרַע לְצַדִּיק וְגו' (צז, יא): [זוהר ח"ב פ' פ' בראשית (דף קמ"א):] יְהִי אֹרֹו וְיִהְיֶה אֹרֹו. כָּל מָה שְׁנֵאָמַר בּוֹ וְיִהְיֶה - הוּא בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אֹרֹו שְׁבָרָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּמַעֲשֵׂהוּ בְּרֵאשִׁית, הָיָה עוֹלָה אֹרֹו מְסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּף הָעוֹלָם וְנִגְנְזוּ. מָה הַטַּעַם שְׁנִגְנְזוּ? כְּדֵי שְׁלֹא יִהְנוּ מִמֶּנּוּ רְשָׁעֵי הָעוֹלָם, וְהָעוֹלָמוֹת לֹא יִהְנוּ בְּגִלְגָּלָם. וְהוּא שְׁמֹר לְצַדִּיקִים, לְצַדִּיק דְּוָקָא, שְׁכַתוֹב (תהלים צז) אֹרֹו זָרַע לְצַדִּיק וּלְיֹשְׁרֵי לֵב שְׁמַחָה. וְאִזּוּ יִתְבַּשְׂמוּ הָעוֹלָמוֹת וְיִהְיוּ כָּלָם אֶחָד. וְעַד הַיּוֹם שֶׁיְהִי הָעוֹלָם הַבָּא, הוּא נִסְתָּר וְנִגְנְזוּ.

אֹרֹו זָרַע לְצַדִּיק וְגו' (צז, יא): [זוהר ח"ב פ' תרומה (דף קמ"א):] כְּתוּב (בראשית א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹרֹו וְיִהְיֶה אֹרֹו. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אוֹתוֹ אֹרֹו נִגְנְזוּ וְהִזְדַּמְּנוּ לְצַדִּיקִים לְעוֹלָם הַבָּא, כְּמוֹ שְׁבָאֲרוּהָ, שְׁכַתוֹב (תהלים צז) אֹרֹו זָרַע לְצַדִּיק, לְצַדִּיק וְדָאֵי סַתְּמֵם. וְאוֹתוֹ הָאֹרֹו לֹא שְׁמַשׁ בְּעוֹלָם פְּרֻט לַיּוֹם הַרְאֵשׁוֹן, וְאַחַר כֵּךְ נִגְנְזוּ וְלֹא שְׁמַשׁ יוֹתֵר. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, אֲלִמְלָא נִגְנְזוּ מִכָּל וְכָל, לֹא עוֹמֵד הָעוֹלָם אֶפְלוּ רַגְעָא אֶחָד, אֲלֵא נִגְנְזוּ וְנִזְרַע כְּזַרְע הַזֶּה שְׁעוֹשָׂה תוֹלְדוֹת וְזַרְעִים וּפְרוֹת, וּמִמֶּנּוּ הַתְּקִים הָעוֹלָם. וְאִין לֵךְ יוֹם שְׁלֹא יוֹצֵא מִמֶּנּוּ בְּעוֹלָם וּמְקִים הַכָּל שְׁבוּ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא זֶן אֶת הָעוֹלָם.

—=— זוהר תהלים —=—

כי טוב, לגנוז אותו. וירא אלהים את האור
 כי טוב, שלא נמצא בו רגז. כתוב כאן כי
 טוב, וכתוב שם (במדבר כד א) כי טוב בעיני ה'
 לברך את ישראל, וסוף הפתוב מוכיח,
 שכתוב (בראשית א ד) ויבדל אלהים בין האור
 ובין החשך, ומשום כך לא נמצא בו רגז,
 ואף על גב ששתף אותם הקדוש ברוך הוא
 יחד. בא וראה, האור העליון שיהיה האור
 הזה מאיר, ומאותו האור שמחת הכל בו,
 והוא הימין להתעטר חקוקי החקיקות עמו,
 והרי נתבאר, שכתוב (תהלים ל, כ) מה רב
 טובך אשר צפנת ליראיך, זה האור הראשון
 שגנוז הקדוש ברוך הוא לצדיקים לאותם
 יראי החטא, כמו שאמרנו. ויהי ערב, מצד
 החשך. ויהי בקר, מצד האור. ומתוך שהם
 משתתפים יחד, כתוב יום אחד.

הקב"ה ראה וצפה שהעולם אינו יכול
 לעמד בלתי היסוד - הוא הצדיק

אור זרע לצדיק וגו' (צו, יא): [זוהר חדש פ'
 בראשית (דף י"א):] ויאמר אלהים יהי
 אור ויהי אור (בראשית א). רבי חייא פתח,
 (תהלים צו) אור זרע לצדיק ולישרי לב
 שמחה. הקדוש ברוך הוא ראה וצפה
 שהעולם אינו יכול לעמד בלתי היסוד,
 ואיזהו היסוד שהעולם עומד עליו? הוא
 הצדיק, שנאמר (משלי י) וצדיק יסוד עולם.
 וזהו יסוד הראשון שברא הקדוש ברוך
 הוא בעולמו, והוא נקרא אור, שנאמר אור
 זרע לצדיק. ועוד, ממה שכתוב (בראשית א)
 וירא אלהים את האור כי טוב. נאמר כאן
 כי טוב, ונאמר להלן (ישעיה ג) אמרו צדיק
 כי טוב.

ובכל מקום שעוסקים בתורה בליילה, חוט
 אחד יוצא מאותו אור גנוז ונמשך על
 אותם שעוסקים בה. זהו שכתוב (תהלים מב)
 יומם יצוה ה' חסדו ובלילה שירה עמי.
 והרי בארנו. ביום שהוקם המשכן למטה,
 מה כתוב? (שמות מ) ולא יכל משה לבא אל
 אהל מועד כי שכן עליו הענן. מה זה
 הענן? חוט אחד היה (עמוד הענן) מאותו צד
 של האור הראשון שיצא בשמחה בכל (של
 הכל) כשנכנס למשכן שלמטה, ומאותו יום
 (ראשון) לא נגלה, אבל שמוש משמש
 בעולם, והוא מחדש בכל יום מעשה
 בראשית.

אור זרע לצדיק ולישרי לב שמחה

אור זרע לצדיק וגו' (צו, יא): [זוהר חדש
 בראשית (דף ק"ג):] ויאמר אלהים יהי אור
 (בראשית א ג), אמר רבי יצחק, מכאן משמע
 שעקר הקדוש ברוך הוא את הנטיעות הללו
 ושתל אותן, שכתוב יהי. רבי יהודה אומר,
 האור שכבר היה שנינו. משמע שכתוב ויהי
 אור. והיה לא כתוב, אלא ויהי. וכשהסתכל
 הקדוש ברוך הוא באותם הדורות של
 הרשעים שלא ראויים לאותו האור, גנוז
 אותו. זהו שכתוב (איוב לח טו) וימנע
 מרשעים אורם, ולמי גנוז אותו? דוקא
 לצדיקים, כמו שכתוב (תהלים צו יא) אור זרע
 לצדיק ולישרי לב שמחה. ויאמר אלהים
 יהי אור, זהו שכתוב (ישעיה מא ב) מי העיר
 ממזרח. וירא אלהים את האור כי טוב
 (בראשית א ד), מה ראה? אמר רבי חייא, כמו
 שאמרנו, ראה את מעשי הרשעים וגנוז
 אותו. רבי אבא אמר, וירא אלהים את האור

— זהו זה תהלים —

דָּבַר אַחַר, שְׂכַרְךָ הִרְבֵּה מְאֹד - יֵשׁ לְךָ שְׂכָר הִרְבֵּה מְאֹד, עַל שֶׁהָיָה לְךָ בְּרֵאשׁוֹנָה וּמִתְלַבֶּשֶׁת מֵאוֹתוֹ הָאוֹר, וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נוֹטֵל אוֹת אַחַת מִשְּׁמוֹ, וְנוֹתְנָה בְּרֵאשֶׁה. כִּי הֵרִי שְׁנִינִי, עֲתִיד הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לִהְיוֹת עֲטָרָה בְּרֵאשׁ כָּל צַדִּיק וְצַדִּיק לְעוֹלָם הַבָּא. וְאִיזְהוּ? זֶה אוֹת ה"א, כְּאֲשֶׁר בְּרָא שְׁמַיִם וָאָרֶץ, שְׂכָתוֹב (כְּרֵאשִׁית ב) בְּהַבְּרָאָה, בְּה"א בְּרֵאשׁ. זֶהוּ שְׂכָתוֹב (שֵׁם יז) וְלֹא יִקְרָא עוֹד אֶת שְׁמֵךְ אַבְרָם וְהָיָה שְׁמֵךְ אַבְרָהָם, לִהְיוֹת הַנְּשֻׁמָּה שְׁלֵמָה בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת וְהַטּוֹב. זֶהוּ שְׂכָתוֹב (יִשְׁעִיה סב) עֵינַי לֹא רָאִתָּה אֱלֹהִים וּזְלוֹתְךָ יַעֲשֶׂה לְמַחְכָּה לוֹ.

נִשְׁמָתוֹ שֶׁל צַדִּיק יוֹדַעַת וּמַכְרַת לְעוֹלָם הַבָּא מֵה שְׂאִינִי יוֹדַע וּמַכִּיר מִלְאָךְ הַמְּשֻׁרָת

אוֹר זָרַע לְצַדִּיק וְגו' (צו, יא) : [זוהר חדט פ' לך לך (דף ל"ג)] אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, נִשְׁמָתוֹ שֶׁל צַדִּיק יוֹדַעַת וּמַכְרַת לְעוֹלָם הַבָּא מֵה שְׂאִינִי יוֹדַע וּמַכִּיר מִלְאָךְ הַמְּשֻׁרָת. זֶהוּ שְׂכָתוֹב (יִשְׁעִיה ג) אָמְרוּ צַדִּיק כִּי טוֹב, כִּי טוֹב מִמְּלֹאכֵי הַשְּׁרָת. וְכָתוֹב (תהלים צו) אוֹר זָרַע לְצַדִּיק וְלִישְׁרֵי לֵב שְׂמַחָה.

נִשְׁמָתוֹ שֶׁל צַדִּיק נֹטְלָה מֵאוֹר כֶּסֶף הַכְּבוֹד וְנִכְנָסַת בְּעוֹלָם הַזֶּה

אוֹר זָרַע לְצַדִּיק וְגו' (צו, יא) : [זוהר חדט פ' לך לך (דף ל"ג)] דָּבַר אַחַר, אָמַר רַבִּי תַנְחוּם, מֵה כְּתוֹב לְמַעְלָה מִן הָעֵנִינִי? רַק אֲשֶׁר אָכְלוּ הַנְּעָרִים. וְכָתוֹב אַחֲרָיו אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הָיָה דְּבַר ה' אֶל אַבְרָם. בְּאוֹתָהּ שָׁעָה שֶׁהִנְשֻׁמָּה יוֹשְׁבַת וְנוֹזְנִית מֵאוֹתוֹ הָאוֹר שֶׁל מַעְלָה, וּמִתְלַבֶּשֶׁת בוֹ. שְׂאֵמַר רַבִּי תַנְחוּם, לְבוֹשׁ הַנְּשֻׁמָּה לְעוֹלָם הַבָּא הוּא אוֹר זוהר שְׁלֵמָה מִכֶּסֶף הַכְּבוֹד הוּא, שְׂנַאָמַר (תהלים צו) אוֹר זָרַע לְצַדִּיק וְלִישְׁרֵי לֵב שְׂמַחָה. וְכָתוֹב (יִשְׁעִיה ס) וְהָיָה לְךָ ה' לְאוֹר עוֹלָם. וְלֹא מִלְאָךְ וְלֹא כֶּסֶף הַכְּבוֹד. וְדוֹד אָמַר (תהלים כז) ה' אוֹרִי וְיִשְׁעֵי מִמִּי אִירָא. וְהוֹלֵךְ זֶה כְּמוֹ שְׂאֵמַר רַבִּי יְהוּדָה, נִשְׁמָתוֹ שֶׁל צַדִּיק נֹטְלָה מֵאוֹר כֶּסֶף הַכְּבוֹד, וְנִכְנָסַת בְּעוֹלָם הַזֶּה. אִם זָכָתָה וְעוֹלָה לְמַעְלָה - אֵינִי דִין שִׁיתוֹסֵף לָהּ יוֹתֵר אוֹר מִמֶּה שֶׁקִּבְּלָה בְּרֵאשׁוֹנָה לְכַנֵּס בְּעוֹלָם הַזֶּה. וּמִמִּי מַקְבֵּלֵת אוֹתוֹ הָאוֹר? אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אֶלְמֵלֵא מַקְרָא כְּתוֹב, אִי אֶפְשֶׁר לְאָמְרוֹ, שְׂכָתוֹב (כְּרֵאשִׁית טו) אֶל תִּירָא אַבְרָם אֲנִכִּי מִגֵּן לְךָ, אֲנִכִּי וְלֹא אַחַר, וְלָמָּה? בְּשִׁבִיל שְׂשֻׁכְרְךָ הִרְבֵּה מְאֹד.

צח « מזמור שירו ליהוה שיר חדש כי נפלאות עשה חושיעה לו

שימוש תהלים

להטיל שלום בין אדם לחברו

שירו לה' שיר חדש (צח, א): [שימוש תהלים לפרק צח] להטיל שלום בין אדם לחבירו, ושם שלו י"ה.

זוהר תהלים

ישראל מן העפר, ואז שירו לה' שיר חדש. אז הוא חדש. שהרי שירה כזו לא נאמרה מיום שנברא העולם.

מזמור שירו לה' - תשבחת זו כשנושאות הארון משבחות אותה

מזמור שירו לה' שיר חדש וגו' (צח, א):

[זוהר ח"ב פ' תרומה (דף קל"ח)] וזוהו

מזמור שירו לה' שיר חדש. התשבחת הזו הרי בארנוה. אף על גב שהתעוררנו בה, התעוררות החברים שהתעוררו, יפה הוא, שהפרות הללו עלות, כשהיו נושאות את הארון, התעוררו בתשבחת הזו, כמו שנאמר (שמואל א' ו) וישרנה הפרות בדרך. ואיזו שירה היו אומרות? מזמור שירו לה' שיר חדש כי נפלאות עשה. הסוד הזה הוא כמו שלמעלה. בשעה שאותן חיות נושאות את (הארון) הכסא להרים אותו למעלה, הן אומרות תשבחת זו. ואם תאמר, למה כתוב כאן חדש, והרי תמיד אומרים תשבחת זו? אלא ודאי שהוא חדש, וחדש לא נקרא אלא בהתחדשות הלבנה כשנאורה מהשמש, אז הוא חדש, וזהו שיר חדש. הושיעה לו ימינו וזרוע קדשו, הרי התעוררות של ימין ושמאל לקבל אותה. ותשבחת זו, כשנושאות

כל מה שנברא הקדוש ברוך הוא בעולם כלם אומרים שירה ותשבחות לפניו בין למעלה בין למטה

מזמור שירו לה' שיר חדש וגו' (צח, א):

[זוהר ח"א פ' חיי שרה (דף קכג)] רבי

יוסי פתח ואמר, הפסוק הזה בארוהו החברים שהפרות אמרו אותו, כפיתוב (שמואל א' ו) וישרנה הפרות בדרך, שהיו אומרות שירה חדשה. ואיזו שירה הן אמרו? מזמור שירו לה' שיר חדש כי נפלאות עשה. כאן יש להסתכל, שכל מה שנברא הקדוש ברוך הוא בעולם, כלם אומרים שירה ותשבחות לפניו, בין למעלה בין למטה. ואם תאמר שהם מעצמם [ד"א היו] אומרים את השירה הזו - כך זה ודאי! שזהו סוד עליון. אבל אלו הארון היה על גבן. וכיון שהארון נשקל עליהם ושמוהו למעלה, הן שרו [נ"א: לא שכבו] שירה, שהרי כיון שנגטל מהן הארון, היו גועות בדרך שאר הפרות של העולם ולא אמרו שירה. ודאי שהארון שעל גבן עשה אותן לזמר. מזמור, הרי בארנו, ונתבאר, ובכל כתוב מזמור לרוד או לרוד מזמור, וכאן לא אמר רוד כלל. אלא מזמור, שעתידה רוח הקדש לזמר אותו בזמן שיקים הקדוש ברוך הוא את

יְמִינוּ וְזִרְעֵי קִדְשׁוֹ: ב הַזֹּרֵעַ יְהוֹנָה ה יִשְׁוַעְתּוּ לְעֵינֵי הַגּוֹיִם גְּלָה צְדָקָתוֹ:
 ג זָכַר חֶסְדּוֹ וְאַמּוּנָתוֹ לְבֵית יִשְׂרָאֵל רָאוּ כָּל אַפְסֵי אֲרֶץ אֶת יִשְׁוַעַת אֱלֹהֵינוּ
ה: ד הָרִיעוּ לַיהוָה ה כָּל הָאָרֶץ פָּצְחוּ וְרִנְנוּ וְזָמְרוּ: ה וְזָמְרוּ לַיהוָה
ה בְּבַנּוֹר בְּבַנּוֹר וְקוֹל זְמֶרְהָ: ו בַּחֲצֻצּוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר הָרִיעוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ
 יְהוָה ה: ז יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאֵי תֵבֶל וַיִּשְׁבִּי בָהּ: ח נִהְרֹזֹת יִמְחֲאוּ כָּף יַחַד
 הַרִים וְרִנְנוּ: ט לִפְנֵי יְהוָה ה כִּי בָא לְשֹׁפֵט הָאָרֶץ יִשְׁפֹּט תֵּבֶל בְּצַדֵּק
 וְעַמִּים בְּמִישָׁרִים:

— זוהר תהלים —

הַתְּחַדֵּשׁ. (ולא עושה תולדות. ואלמלא עשה תולדות,
 היה מטשטש העולם).

כְּשֹׁמְכָסִים עַל הַכַּפְרֹת אוֹמְרִים לִפְנֵי ה' כִּי
 בָּא לְשֹׁפֵט הָאָרֶץ יִשְׁפֹּט תֵּבֶל בְּצַדֵּק

לִפְנֵי ה' כִּי בָּא לְשֹׁפֵט הָאָרֶץ וְגו' (צח, ט):
 [זוהר ח"ג פ' אחרי מות (דף נ"ח)] אָמַר

רבי אבא, מֶה רָצָה כָּאן, כִּי בְּעֵנַן אֲרָאָה עַל
 הַכַּפְרֹת, וְכַתוּב בְּזֹאת יָבֵא אֶהְרֶן, וְהָרִי
 הַכֶּהֱן אֵינּוּ רֹאֶה אֶת הַשְּׂכִינָה בְּשַׁעַת
 שְׁנִכְנָס? אֵלָּא עֵנַן הָיָה יוֹרֵד, וְכִשְׁהָיָה יוֹרֵד,
 מִגִּיעַ עַל הַכַּפְרֹת הַזֹּאת וּמִתְעוֹרְרִים כְּנַפֵּי
 הַכְּרוּבִים, וּמְקִישִׁים בָּהֶם וְאוֹמְרִים שִׁירָה.
 וְאֵיזוֹ שִׁירָה אוֹמְרִים? (תהלים צו) כִּי גָדוֹל ה'
 וּמְהִלָּל מְאֹד נוֹרָא הוּא עַל כָּל אֱלֹהִים. זֶה
 כְּשֹׁמְעִים אֶת כְּנַפְיָהֶם. וּבְשַׁעַת שְׁפוֹרְשֵׁים
 אוֹתָן, אוֹמְרִים, כִּי כָּל אֱלֹהֵי הָעַמִּים
 אֱלִילִים וְה' שָׁמַיִם עָשָׂה. כְּשֹׁמְכָסִים עַל
 הַכַּפְרֹת, אוֹמְרִים, לִפְנֵי ה' כִּי בָּא לְשֹׁפֵט
 הָאָרֶץ יִשְׁפֹּט תֵּבֶל בְּצַדֵּק, וְעַמִּים בְּמִישָׁרִים.

וְקוֹלֹתֵיהֶם הָיָה שׁוֹמֵעַ הַכֶּהֱן בְּמִקְדָּשׁ,
 אָז שֶׁם קָטְרַת בְּמִקְוָמָה,
 וּמִתְכַּוֵּן בְּמָה שֶׁמִּתְכַּוֵּן, כְּדִי שִׁיתְבָּרַךְ הַכֹּל
 (ויקולותיהם). וְכַנְפֵי הַכְּרוּבִים עוֹלִים וְיוֹרְדִים,

הָאָרוֹן, מְשַׁבְּחוֹת אוֹתָהּ כְּשֶׁעוֹלוֹת לְבֵית
 שָׁמֶשׁ, כְּמוֹ שֶׁעֲגָלוֹת עוֹלוֹת לְבֵית שָׁמֶשׁ,
 וְהַכֹּל עוֹלִים בְּסוּד אֶחָד, מִשׁוֹם שְׁבַשְׁבַּת
 הִיא עֲלִית הַכֶּסֶף לְעֹלוֹת לְמַעְלָה. הַתְּקוּן
 שֶׁל הַתְּשַׁבְּחוֹת הַזֹּאת בְּשַׁבַּת. כָּל הַתְּשַׁבְּחוֹת
 הַלְלוּ תִּקְנוּ לְשַׁבַּת, לְשַׁבַּח אוֹתוֹ הָעַם
 הַיְחִיד בְּעוֹלָם.

שִׁיר חֲדָשׁ: וְכִי יֵשׁ שִׁיר עֲתִיק? אֵלָּא שִׁיר
 שְׁעַד כַּעַת מְלֹאכִים קְדוּשִׁים לֹא שָׁבְחוּ לוֹ
 מִשׁוֹם שֶׁהוּא חֲדָשׁ

מְזִמּוֹר שִׁירוֹ ה' שִׁיר חֲדָשׁ וְגו' (צח, א):
 [זוהר ח"ג פ' שלח לך דף ק"ע:] אֵלָּה
 שְׁעוֹלִים שְׁמַנְגְנִים נְגוֹן, אֵיזָה נְגוֹן מְנַגְנִים?
 שִׁיר יְתוֹם. (תהלים צח) מְזִמּוֹר שִׁירוֹ לְה' שִׁיר
 חֲדָשׁ כִּי נִפְלְאוֹת עָשָׂה וְגו'. שִׁיר חֲדָשׁ, וְכִי
 יֵשׁ שִׁיר עֲתִיק? אֵלָּא שִׁיר, שְׁעַד כַּעַת
 מְלֹאכִים קְדוּשִׁים לֹא שָׁבְחוּ לוֹ, מִשׁוֹם
 שֶׁהוּא חֲדָשׁ. מֶה הַטַּעַם הוּא חֲדָשׁ? בְּגִלְל
 אוֹתוֹ אֶחָד שֶׁמִּחְדָּשׁ עֲלוּמָיו, מְשַׁבְּחוּ
 וְאוֹמְרִים לוֹ. וְכִּי אָמַר רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה, זֶה
 נִקְרָא חֲדָשׁ וְהוּא חֲדָשׁ, מִשׁוֹם שֶׁדָּבַק
 בְּשָׁמֶשׁ וְלֹא נִפְרָד מִמֶּנּוּ. לְהוֹצִיא סֵטְרָא
 אַחֲרָא שְׂאִין בַּהּ חֲדוּשׁ, שְׁכַתּוּב בַּהּ (קהלת א)
 וְאֵין כָּל חֲדָשׁ. זְקֵן הוּא וּבְלָהּ, וְלֹא

— — — — — תהלים — — — — —

הַכְּרִבִּים וַיְדַבֵּר אֱלֹהֵינוּ. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, מִכָּאֵן
 לְמַדְנֵנוּ, שֶׁבְּכֹל מְקוֹם שֶׁלֹּא נִמְצָא זְכָר וּנְקָבָה,
 אֵינֵנו כְּדָאֵי לְרֵאוֹת פְּנֵי שְׂכִינָהּ. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב
 (תהלים קמ) יִשְׁבוּ יִשְׂרָאֵל אֶת פְּנֵיהֶם, וְשָׁנִינוּ,
 כְּתוּב (דברים לב) צְדִיק וַיֵּשֶׁר הוּא, זְכָר וּנְקָבָה,
 אֵף כָּאֵן כְּרֹבִיִּם זְכָר וּנְקָבָה. וְעַלֵּיהֶם כְּתוּב,
 (תהלים צט) אַתָּה כּוֹנֵנֶת מִיִּשְׂרָאֵל. וְעַמִּים
 בְּמִישְׂרָאֵל. וּמְשׁוֹם כָּךְ, (שמות כה) וּפְנִיָּהֶם
 אִישׁ אֶל אָחִיו, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ.

וְשָׂרִים שִׂירִים, מְכַסִּים לְכַפְּרֵת וּמַעְלִים
 לָהֶם. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב סִכְכִּים. סִכְכִּים דְּוָקָא.
 וּמַנִּין לָנוּ שֶׁקּוֹלוֹתֵיהֶם גִּשְׁמָעִים? כְּמוֹ
 שֶׁנֶּאֱמַר (יחזקאל א) וְאָשְׁמַע אֶת קוֹל וְגו'. אָמַר
 רַבִּי יוֹסִי, וְעַמִּים בְּמִישְׂרָאֵל. מַהוּ בְּמִישְׂרָאֵל?
 כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר מִיִּשְׂרָאֵל אֶהְבֹּדךָ – לְהַכְלִיל שְׁנֵי
 כְּרֹבִיִּים, זְכָר וּנְקָבָה, מִיִּשְׂרָאֵל וְדָאֵי. וְעַל זֶה,
 וְעַמִּים בְּמִישְׂרָאֵל. וְכְתוּב, (במדבר ז) וַיִּשְׁמַע
 אֶת הַקּוֹל מִדְּבַר אֱלֹהֵינוּ (וְגו') מִבֵּין שְׁנֵי

צט א יְהוָה מֶלֶךְ יִרְגְּזוּ עַמִּים יֹשֵׁב בְּרוּבִים תִּנְנוּט הָאָרֶץ: ב יְהוָה בְּצִיּוֹן גְּדוֹל וְרַם הוּא עַל כָּל הָעַמִּים: ג יוֹדוּ שִׁמְךָ גְּדוֹל וְנוֹרָא קְרוֹשׁ הוּא: ד וְעוֹ מֶלֶךְ מִשְׁפָּט אָהֵב אֶתְּהָ בּוֹנֵנֵת מִיִּשְׂרָאֵל מִשְׁפָּט וְצַדִּיקָה בְּיַעֲקֹב אֶתְּהָ עֲשִׂיתָ: ה רֹמְמוֹ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲוִי לְחַדְשׁוֹ רִנְגְלֵיו קְרוֹשׁ הוּא: ו מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּכֹהֲנָיו וְשִׁמְוֵאל בְּקִרְאֵי שְׁמוֹ קִרְאִים אֶל יְהוָה וְהוּא יַעֲנֵם:

שימוש תהלים

להיות חסיד

ה' מלך ירגזו עמים (צט, א): [שימוש תהלים לפרק צט] להיות חסיד.

זוהר תהלים

(דף כא:) וַיַּעַבְדְּ בְּכַף יָרְכוּ. כְּשֶׁבֵא אֶצֶל יַעֲקֹב, לָקַח כַּחַם מֵאוֹתוֹ פָּנוֹת עָרֵב בְּדִין הַקֶּשֶׁה. וַיַּעֲקֹב הָיָה נִכְלָל בּוֹ וְלֹא יָכַל לוֹ. וַיֵּרָא כִּי לֹא יָכַל לוֹ וַיַּעַבְדְּ בְּכַף יָרְכוּ. לָקַח תַּקְּףָה הַדִּין מִשָּׁם, בְּגִלְל שִׁרְיָה הוּא מַחוּץ לַגּוֹף. שִׁיעֲקֹב הָיָה גּוֹף, וְגוּפוֹ הָיָה כְּלוּל בְּסוּד שֶׁל שְׁתֵּי דְרָגוֹת בְּסוּד שֶׁנִּקְרָא אָדָם. כִּיִּן שֶׁלָּקַח תַּקְּףָה מַחוּץ לַגּוֹף, מִיָּד - וַתַּקַּע כַּף יָרֵךְ יַעֲקֹב. וְלֹא הִתְנַבֵּא אִישׁ מִשָּׁם עַד שֶׁבֵא שִׁמְוֵאל, וְעַל זֶה נִצַּח יִשְׂרָאֵל כְּתוּב בּוֹ, כִּי לֹא אָדָם הוּא. יְהוֹשֻׁעַ נִתְנַבֵּא מֵהוֹדוֹ שֶׁל מֹשֶׁה, שֶׁכְּתוּב (במדבר כז) וַנִּתַּתְּ מֵהוֹדֶךָ עָלָיו. הוּד. וְזוֹ דְרָגָה חֲמִישִׁית. נִצַּח - יָרֵךְ שֶׁמֵּאל שֶׁל יַעֲקֹב. וְלָכֵן בָּא דוּד וְכִלְל אוֹתוֹ בְּיָמִין, שֶׁכְּתוּב (תהלים טז) נַעֲמֹת בְּיָמֶיךָ נִצַּח. יָמֶיךָ לֹא כְּתוּב אֶלָּא בְּיָמֶיךָ. מֵה הִטְעַם נִחְלָשָׁה יָרֵךְ יַעֲקֹב? בְּגִלְל שֶׁהִתְקַרַּב אֵלָיו צַד הַטְּמָאָה וְלָקַח מִמֶּנּוּ כַח, וְהִתְעַכֵּב עַד שִׁמְוֵאל. וְעַל זֶה בָּא לְהִזְכִּיר שֶׁזָּהוּ יָרֵךְ שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שֶׁכְּתוּב וְגַם נִצַּח יִשְׂרָאֵל. וְעַל זֶה כָּל דְּבָרָיו הָיוּ בְּדִין בְּרֵאשִׁית וּלְבִסוּף.

ועוד, שהקדוש ברוך הוא כלל אותו אחר כך בהוד, מתי? לאחר שמשח

ועז מלך משפט אהב - זה הקדוש ברוך הוא

ועז מלך משפט אהב וגו' (צט, ד): זוהר ח"א פ' ויחי (דף רלב:) פתח רבי יוסי ואמר, ועז מלך משפט אהב - זה הקדוש ברוך הוא. ועז מלך - תקף שמחזק הקדוש ברוך הוא אינו אלא במשפט, שהרי במשפט עומדת הארץ, כמו שנאמר (משלי כט) מלך במשפט יעמיד ארץ. ומשום כך, ועז מלך משפט אהב, ולא [מתחזקת] נתקנת כנסת ישראל אלא במשפט, משום שמשם נזונית, וכל הברכות שנוטלות, היא נוטלת משם, ולכן ועז מלך משפט אהב - כל התשוקה וכל האהבה שלה כנגד המשפט. אתה כוננת מישרים - סוד של שני הכרובים למטה, שהם תקון וישוב העולם, והרי נתבאר.

שמואל שקול כמושה ואהרן - במדת נצח והוד

משה ואהרן בכהניו ושמואל בקראי שמו וגו' (צט, ו): זוהר ח"א פ' בראשית

—=— זוהר תהלים —=—

חזרות פָּנִי כְּתִינוּק וְשִׁמְח עִמָּהֶם. וְסוּד
זֶה, כִּינּוּן שְׁשׁוּרָה עֲלֵיהֶם מִי שְׁשׁוּרָה, חוֹזֵר
נֶעַר בְּשִׁמְחָה שֶׁל הַכֹּל וּבְרָצוֹן. אָף עַל גַּב
שְׁחֹזֵר בְּדִין עַל הָעוֹלָם, כִּינּוּן שְׁשׁוּרָה
עֲלֵיהֶם, חוֹזֵר בְּשִׁמְחָה, נֶעַר קָשׁוּר
בְּשִׁמְחָה, וְהָעוֹלָם חוֹזֵר בְּרַחֲמִים (ברגזו). מִי
שֶׁהוּא בְּרָגֵז, יִבְיֵאוּ אֲצֵלוֹ תִינוּק וַיִּשְׁקֹט
רָגֵזוֹ, וַיִּחְזֹר בְּשִׁמְחָה וַיַּעֲשֶׂה עֲצָמוֹ כְּתִינוּק,
וְאֵז הַכֹּל בְּשִׁמְחָה. וְעַל סוּד זֶה נֶאֱמַר כִּי
נֶעַר יִשְׂרָאֵל וְאֶהְבֵּהוּ. אֵין אֶהְבֵּה וְחִבִּיבוֹת,
רַק בְּנֶעַר. כְּתוּב (שמות לג) וַיְהִי־שֹׁעַ בֶּן נֹוֹן
נֶעַר לֹא יָמִישׁ. הִיָּה עוֹמֵד תּוֹךְ הַמִּשְׁכָּן שֶׁל
מֹשֶׁה, בְּגִלְל שְׁאוֹתוֹ אֶהֱל הִיָּה אֶהֱל מֹשֶׁה,
וּבְשִׁעָה שֶׁהִשְׁכִּינָה הִיתָה בָּאָה, נִמְצָא שֶׁם
יְהוֹשֻׁעַ שֶׁהוּא נֶעַר, וּמִיָּד הִיָּה בְּשִׁמְחָה
וּבְרָצוֹן שֶׁל הַשְׁמִחָה, וַיְהוֹשֻׁעַ שִׁפְּנֵי הֵם
כְּלַבָּנָה בְּכָל, בְּכָל הַסּוּדוֹת שֶׁלּוֹ כֶּף הִיָּה.
וְכִינּוּן שְׁנִבְנָה הַמִּשְׁכָּן, לֹא הִיָּה צְרִיף יְהוֹשֻׁעַ
לְהִיּוֹת שֶׁם, אֲלֹא כְּרוּבִים הָיוּ שֶׁם וְנִמְצָאִים
בְּחִבִּיבוֹת זֶה בְּזוֹה, פָּנִים בְּפָנִים כְּנֶעְרִים
בְּשִׁמְחָה. וְכִינּוּן שְׁשׁוּרָה עֲלֵיהֶם, מִיָּד הַכֹּל
בְּשִׁמְחָה וְדִין לֹא נִמְצָא כָּלֵל.

בְּגִלְל זֶה הַקְּב"ה, שְׁרָצוֹנוֹ בְּעַם יִשְׂרָאֵל,
רָצָה לְהִרְאוֹת מַעֲשֵׂה לְמִטָּה, לְעוֹרֵר
רַחֲמִים וּלְהַעֲבִיר דִּין שֶׁלֹּא יִשְׁלַט עֲלֵיהֶם
כָּלֵל, וַיְהִי תָמִיד בְּשִׁמְחָה עִמּוֹ. זְכָאִים הֵם
בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. כְּתוּב (שמואל א ג)
וְהַנֶּעַר שְׁמוּאֵל מְשֻׁרָת וְגו'. כְּתוּב נֶעַר,
וְכְתוּב (תהלים טט) וְשְׁמוּאֵל בְּקִרְאֵי שְׁמוֹ,
וְלְמַדְנֵהוּ, שְׁקוֹל הִיָּה מֹשֶׁה כְּנִגְדֵה מֹשֶׁה
וְאֶהְרֹן. אִם שְׁקוֹל כְּמֹשֶׁה וְאֶהְרֹן, מְדוּעַ
כְּתוּב נֶעַר, שֶׁהָרִי כְּמָה מְדַרְגּוֹת הֵן, וְלֹא
הִיָּה מְגִיעַ אֶפְלוֹ לְמַדְרַגָּה קְטָנָה שֶׁל מֹשֶׁה,

מְלָכִים. וְעַל זֶה הוּא שְׁקוֹל כְּמֹשֶׁה וְאֶהְרֹן.
מִה מֹשֶׁה וְאֶהְרֹן בְּשְׁנֵי צְדָדִים שְׁלִמְעֵלָה -
גַּם הוּא לְמִטָּה כְּמוֹ שְׁאוֹתָם שְׁנֵי הַצְּדָדִים,
וּמִי הֵם? נִצַּח וְהוֹד, כְּמוֹ שְׁמֹשֶׁה וְאֶהְרֹן
שְׁלִמְעֵלָה. וְכָל הַדְּרָגוֹת אַחֲזוֹזוֹת זֹו בְּזוֹ,
שְׁכָתוּב (שם טט) מֹשֶׁה וְאֶהְרֹן בְּכַהֲנֵי
וְשְׁמוּאֵל בְּקִרְאֵי שְׁמוֹ. שֶׁהָרִי שֶׁשֶׁה צְדָדִים
נִכְלָלוּ וְאַחֲזוֹזוֹת זֹו בְּזוֹ.

מִי שֶׁהוּא בְּרָגֵז יִבְיֵאוּ אֲצֵלוֹ תִינוּק וַיִּשְׁקֹט
רָגֵזוֹ וַיִּחְזֹר בְּשִׁמְחָה וַיַּעֲשֶׂה עֲצָמוֹ כְּתִינוּק
וְאֵז הַכֹּל בְּשִׁמְחָה

מֹשֶׁה וְאֶהְרֹן בְּכַהֲנֵי וְשְׁמוּאֵל בְּקִרְאֵי

שְׁמוֹ וְגו' (טט, ו: [זוהר ח"ב פ' תרומה
(דף קמ"ח.)) כְּרוּבִים - תִּינוּקוֹת, וְהַכֹּל עוֹמֵד
בְּסוּד אֶחָד, שְׁכָתוּב (הושע יא) כִּי נֶעַר יִשְׂרָאֵל
וְאֶהְבֵּהוּ. וּבְגִלְל זֶה הַכֹּל בְּחִדוּשׁ הִירַח
תְּלוּי. כְּמוֹ שְׁמֵתְחַדֵּשׁ זֶה בְּחִדוּשׁוֹ, כֶּף הוּא
הַכֹּל. וּמִשׁוּם כֶּף הַנֶּעַר, הֵם נְעָרִים, וְזֶה סוּד
אֲשֶׁת נְעוּרִים, שְׁעוֹמֵדָת עַל שְׁנֵי נְעָרִים
בְּחִדוּשׁ עֲלִיּוֹן. כְּרוּבִים - פָּנִים גְּדוֹלוֹת
וּפָנִים קְטָנוֹת, וְדָאֵי כֶּף הֵם. פָּנִים נִסְתָּרִים
לְמַעַלָּה שְׁלֹא מִתְגַּלִּים, וּבְגִלְלֵם חִדוּשׁ
הַלְבָּנָה וּמְלוּי שְׁלָה. פָּנִים קְטָנוֹת לְמִטָּה,
כְּמוֹ שְׁבִאֲרָנוֹ בְּכַפְרָת, לְמַעַלָּה וּמִטָּה בְּסוּד
אֶחָד עוֹמְדִים. אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ, אֵלוֹ
הֵם סוּד שֶׁל שְׁנֵי כְּרוּבִים, אֶחָד זָכָר וְאֶחָד
נְקֵבָה, לְהִיּוֹת דְּבוּקִים אֵלוֹ בְּאֵלוֹ בְּחִבִּיבוֹת,
כְּמוֹ שְׁנִתְבָּאָר אֵת - לְרִבּוֹת מַעַלָּה וּמִטָּה
כְּאֶחָד, לְהִיּוֹת סוּד הַכְּרוּבִים בְּכָלֵל אֶחָד.

כְּתוּב (תהלים ק) עֲבָדוּ אֵת ה' בְּשִׁמְחָה,
שְׁמִחָה שֶׁל שְׁנֵי הַכְּרוּבִים. שֶׁהָרִי
תִינוּקוֹת, כָּל מִה (מ"י) שְׁנִמְצָא בִּינֵיהֶם,

וּבְעַמּוּד עֵנָן יִדְבַר אֱלֹהִים שְׁמְרוּ עֲדָתוֹ וְחַק נִתַּן לְמוֹ: ה' יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ
 אֲתָה עֲנִיתָם אֵל נִשָּׂא הַיִּיֵת לָהֶם וְנִקְּם עַל עֲלִילוֹתָם: ט רֹמְמוּ יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲוִי לְהַר קָדְשׁוֹ בִּי קְרוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ:

זוהר תהלים

אחר הָהָה שְׁמַשׁ בְּכַהֲנָה, ומיהו? ירמיהו - לא כִּף! שְׁהַרֵי כְּתוּב (ירמיהא) מִן הַכַּהֲנִים אֲשֶׁר בְּעֻנְתוֹת. מִן הַכַּהֲנִים הִיָּה, אֲכַל לֹא שְׁמַשׁ. וּשְׁמוּאֵל שְׁמַשׁ בִּימֵי עָלִי, וּמִשָּׁה פַעַם אַחַת כָּל אֹתָם שְׁבַעַת יְמֵי הַמְּלוּאִים. שְׁמוּאֵל זָכָה לְנַעַר, שְׁכְּתוּב (שְׁמוּאֵל א א) וְהַנְּעַר נָעַר. (שם ב) וּשְׁמוּאֵל מְשָׁרֵת. וּמִשׁוֹם שְׁעוֹמֵד בְּדַרְגָּה הַזֹּה, וְדַאי שֶׁהוּא כְּמוֹ מִשָּׁה וְאַהֲרֹן. מִי שְׁנוּטֵל אֶת הַנְּעַר הַזֶּה וְזוֹכֵה בּוֹ, זוֹכֵה בְּאוֹתָן דְּרָגוֹת עֲלִיוֹנוֹת שְׁעוֹמְדוֹ בְּהֵם מִשָּׁה וְאַהֲרֹן.

שְׁקוּל הִיָּה שְׁמוּאֵל כְּנֶגֶד מִשָּׁה וְאַהֲרֹן

מִשָּׁה וְאַהֲרֹן בְּכַהֲנֵי וּשְׁמוּאֵל בְּקִרְאֵי שְׁמוֹ

[וגו' (צט, ט): [זוהר חדש '9 תרומה (דף 97 ט.)]

כְּתוּב (שְׁמוּאֵל א ג) וְהַנְּעַר שְׁמוּאֵל מְשָׁרֵת, כְּתוּב נַעַר, וְכְּתוּב (תהלים צט) וּשְׁמוּאֵל בְּקִרְאֵי שְׁמוֹ. וְשִׁנִּינוּ, שְׁקוּל הִיָּה שְׁמוּאֵל כְּנֶגֶד מִשָּׁה וְאַהֲרֹן. אִם שְׁקוּל כְּמוֹ מִשָּׁה וְאַהֲרֹן, לְמָה כְּתוּב נַעַר? שְׁהַרֵי בְּכִמָּה דְרָגוֹת הֵם, שְׁלֹא הִיָּה מְגִיעַ אֶפְלוֹ לְדַרְגָּה הַקְּטֵנָה שֶׁל מִשָּׁה, כָּל שְׁכָן לְהִיֵּת שְׁקוּל כְּנֶגֶד שְׁנֵיהֶם! אֲלֹא הַפְּסוּק הַזֶּה הוּא כִּף: (שם) מִשָּׁה וְאַהֲרֹן בְּכַהֲנֵי, מִשָּׁה הוּא נְבִיא נְאֻמָּן עֲלִיּוֹן עַל כָּל שְׁאָר הַנְּבִיאִים. אַהֲרֹן בְּכַהֲנֵי, הוּא הַכֹּהֵן הָעֲלִיּוֹן עַל כָּל כַּהֲנֵי הָעוֹלָם, שְׁלֹא הִיָּה כֹהֵן גָּדוֹל שְׁעֵלָה בְּדַרְגָּה הָעֲלִיוֹנָה כְּמוֹ אַהֲרֹן. זָכָה אַהֲרֹן לְכַהֲנָה וּנְבוּאָה, נְבִיא וְכֹהֵן, מִה שְׁלֹא זָכָה כֹהֵן אַחַר. וְאִם תֹּאמַר, הַרֵי זְכָרִיָּה כֹהֵן וְנְבִיא הִיָּה? הַנְּבוּאָה הַהִיא לְשַׁעֲתָה הִיָּתָה, שְׁכְּתוּב (דה"ב כד) וְרוּחַ לְבָשָׂה אֶת זְכָרִיָּה.

כָּל שְׁכָן לְהִיֵּת שְׁקוּל כְּשֵׁנֵיהֶם? (שם) מִשָּׁה וְאַהֲרֹן בְּכַהֲנֵי, מִשָּׁה הוּא נְבִיא נְאֻמָּן עֲלִיּוֹן עַל כָּל שְׁאָר הַנְּבִיאִים. אַהֲרֹן בְּכַהֲנֵי, וְהוּא כֹהֵן עֲלִיּוֹן עַל כָּל כַּהֲנֵי הָעוֹלָם. שְׁלֹא הִיָּה כֹהֵן גָּדוֹל שְׁעוֹלָה בְּמַדְרָגָה עֲלִיוֹנָה כְּאַהֲרֹן. זָכָה אַהֲרֹן לְכַהֲנָה וּנְבוּאָה, נְבִיא וְכֹהֵן, מִה שְׁלֹא זָכָה כֹהֵן אַחַר. וְאִם תֹּאמַר, הַרֵי זְכָרִיָּה כֹהֵן וְנְבִיא הִיָּה - הַנְּבוּאָה הַהִיא הִיָּתָה לְשַׁעֲתָה. (עד כאן מההשמות), לְשַׁעֲתוֹ הוּא הִיָּה, שְׁכְּתוּב וְרוּחַ אֱלֹהִים לְבָשָׂה אֶת זְכָרִיָּה. וְאִם תֹּאמַר, הַרֵי ירמיהו שָׁבוּ כְּתוּב (ירמיה א) בְּטָרִם אֲצִרְךָ בְּכַטָּן יַדְעִיתָךְ, וְהַרֵי אַחֲרֵים - אֲלֹא כָלֵם לֹא זָכוּ לְנְבוּאָה וְלְכַהֲנָה עֲלִיוֹנָה כְּמוֹ אַהֲרֹן, שְׁהַרֵי אַהֲרֹן זָכָה בְּנְבוּאָה עֲלִיוֹנָה עַל כָּל שְׁאָר הַכַּהֲנִים. זָכָה בְּכַהֲנָה עַל כָּלֵם. מִשָּׁה זָכָה בְּנְבוּאָה, וּשְׁמַשׁ בְּכַהֲנָה עֲלִיוֹנָה. שְׁמוּאֵל זָכָה בְּשִׁתִּיָּה. מִה מִשָּׁה הִיָּה קוֹרָא וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשִׁיב לוֹ מִיָּד - אִף בְּשְׁמוּאֵל כְּתוּב (שְׁמוּאֵל א יב) הֲלֹא קָצִיר חֲטִים הַיּוֹם אֲקַרָּא אֵל ה' וְיִתֵּן קִלּוֹת וְגו'. אֲבָל לֹא עָלָה לְדַרְגָּה עֲלִיוֹנָה כְּמִשָּׁה. מִה אַהֲרֹן הִיָּה מְשַׁמֵּשׁ בְּכַהֲנָה אֲצֵל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא - אִף שְׁמוּאֵל הִיָּה מְשַׁמֵּשׁ לְפָנָי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֲבָל לֹא עָלָה בְּשִׁמּוֹשׁ עֲלִיּוֹן כְּמוֹ אַהֲרֹן.

וְהַדְּבָר כִּף הוּא: שְׁלֵשָׁה הֵם שְׁהִיּוּ נְבִיאִים נְאֻמָּנִים וּשְׁמָשׁוּ בְּכַהֲנָה. אַחַד מִשָּׁה, וְאַחַד אַהֲרֹן, וְאַחַד שְׁמוּאֵל. וְאִם תֹּאמַר שְׁשְׁמוּאֵל לֹא הִמְשִׁיךְ (שְׁמַשׁ) בְּכַהֲנָה, אֲלֹא

—== תהלים —== זוהר תהלים —==

שָׁרְתָהּ בּוֹ שְׂכִינָה. שְׁנִינוּ, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר
אָמַר רַבִּי אַבָּא, כְּתוּב (תהלים ק) עֲבָדוּ אֶת ה'
בְּשִׁמְחָה בָּאוּ לְפָנָיו בְּרִנָּה. לְהוֹצִיא, שְׁאִין
עֲבוּדַת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵלָּא מִתּוֹךְ
חֲדוּהָ. שְׁאִמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אִין שְׂכִינָה
שׁוּרָה מִתּוֹךְ עֲצָבוֹת, שְׁכָתוּב (מלכים ב ג)
וְעַתָּה קָחוּ לִי מִנְגֵן וְהָיָה כְּנֶגֶן הַמִּנְגֵן. מִנְגֵן
מִנְגֵן שֶׁלֹשׁ פְּעָמִים לְשֵׁם מָה? כְּדִי לְעוֹרֵר
רוּחַ מְשָׁלְמוֹת הַכֹּל, שֶׁהוּא רוּחַ שְׁלָם.

שְׁנֵי קָרְבָּנוֹת לְיוֹם כְּנֶגֶד שְׁנֵי אֵלֶּה שֶׁהֵם
שְׂמִיחָה וְרִנָּה שְׂמִיחָה בְּבִקְרָה וְרִנָּה בְּלַיְלָה

עֲבָדוּ אֶת יְהוָה בְּשִׁמְחָה וְגו' (ק, ב): [זוהר
בראשית פ' ויחי (דף רכט:)] רַבִּי יוֹסִי

פָּתַח וְאָמַר, (שם ב) עֲבָדוּ אֶת ה' בְּרִאָה
וְגִילוּ בְּרַעְדָּה, וְכָתוּב (שם ק) עֲבָדוּ אֶת ה'
בְּשִׁמְחָה בָּאוּ לְפָנָיו בְּרִנָּה. בֵּא רֵאָה, כָּל
אָדָם שֶׁבָּא לְעַבֵּד לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, בְּבִקְרָה
וּבְעֶרֶב צְרִיף לְעַבֵּד אֶת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.
בְּבִקְרָה, כְּשֶׁעוֹלָה הָאֹר, וְהִתְעוֹרְרוֹת צַדִּיק
הַיָּמִין מִתְעוֹרְרֵת בְּעוֹלָם, אֲזַי צְרִיף אָדָם
לְהִתְקַשֵּׁר בִּימִין הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְלְעַבֵּד
לְפָנָיו בְּעֲבוּדַת הַתְּפִלָּה, מִשּׁוּם שֶׁתְּפִלָּה
מִחֲזִקַת תְּקִיף לְמַעְלָה, וּמִמְשִׁיכָה בְּרִכּוֹת
מִהַעֲמֵק הָעֲלִיוֹן לְכֹל הָעוֹלָמוֹת, וּמִשָּׁם
מִמְשִׁיף בְּרִכּוֹת לְמַטָּה לְתַחְתּוֹנִים, וְנִמְצָאוּ
עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים מִתְּבָרְכִים בְּאוֹתָהּ
עֲבוּדַת הַתְּפִלָּה.

עֲבָדוּ אֶת ה' בְּשִׁמְחָה - כְּנֶגֶד הָעוֹלָם הָעֲלִיוֹן
בָּאוּ לְפָנָיו בְּרִנָּה - כְּנֶגֶד הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן

עֲבָדוּ אֶת יְהוָה בְּשִׁמְחָה (ק, ב): [זוהר ח"א
פ' ויצא (דף קטג:)] וְעַל הַמָּקוֹם הַזֶּה
כְּתוּב, וַיִּנְחַם ה', וַיִּתְעַצֵּב אֵל לְבוֹ. חֲרוֹן אַף
ה'. שְׁהָרִי בַּמָּקוֹם הַזֶּה תְּלוּי. שְׁהָרִי כָּל מָה
שֶׁלְּמַעְלָה, הַכֹּל הוּא בְּאוֹר, חַיִּים לְכֹל
הַצְּדִידִים, וְעַל כֵּן שְׁנִינוּ, אִין עֲצָבוֹת לְפָנָי
הַמָּקוֹם, בְּדִיוֹק לְפָנָי, וְעַל זֶה כְּתוּב (תהלים
ק) עֲבָדוּ אֶת ה' בְּשִׁמְחָה בָּאוּ לְפָנָיו בְּרִנָּה.
עֲבָדוּ אֶת ה' בְּשִׁמְחָה - כְּנֶגֶד הָעוֹלָם
הָעֲלִיוֹן. בָּאוּ לְפָנָיו בְּרִנָּה - כְּנֶגֶד הָעוֹלָם
הַתַּחְתּוֹן. אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל בְּעוֹלָם הַזֶּה
וּבְעוֹלָם הַבָּא.

שְׁאִין עֲבוּדַת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵלָּא מִתּוֹךְ
חֲדוּהָ

עֲבָדוּ אֶת יְהוָה בְּשִׁמְחָה וְגו' (ק, ב): [זוהר
ח"א פ' ויחי (דף קטג:)] בֵּא רֵאָה, כְּתוּב

וְתַחֲי רוּחַ יַעֲקֹב אֲבִיהֶם. נִרְאָה הָיָה
שֶׁבְּתַחֲלָה מִתָּה הָיְתָה אוֹתָהּ הָרוּחַ שֶׁלוֹ
וְלֹא הָיָה מִתְכוּוֹן לְקַבֵּל רוּחַ אַחֲרָת, שְׁהָרִי
רוּחַ שֶׁלְּמַעְלָה לֹא שׁוּרָה בְּרִיקָנוֹת. אָמַר
רַבִּי יוֹסִי, שְׂכִינָה לֹא שׁוּרָה אֵלָּא בַּמָּקוֹם
שְׁלָם, וְלֹא בַּמָּקוֹם חָסֵר, וְלֹא בַּמָּקוֹם פְּגוּם,
וְלֹא בַּמָּקוֹם עֲצוּב, אֵלָּא בַּמָּקוֹם שֶׁהִתְכוּוֹן,
בַּמָּקוֹם שְׂמִיחָה, וְלִכֵּן כָּל אוֹתָן שְׁנִים
שְׁיוֹסֵף נִפְרָד מֵאֲבִיו וַיַּעֲקֹב הָיָה עֲצוּב, לֹא

א מזמור לתודה הריעו ליהוה כל הארץ: ב עבדו את יהוה בשמחה באו לפניו ברננה: ג רעו פי יהוה הוא אלהים הוא

לנצח אויבך

מזמור לתודה (ק, א): [שימוש תהלים לפרק ק] לנצח אויבים, ושם שלו י"ה ואמור אותו ז"פ.

זוהר תהלים

ואמר, (תהלים ק) עבדו את ה' בשמחה וגו'. עבדו את ה' בשמחה, כף למדנו, שכל עבודה שצריך אדם לעבד את הקדוש ברוך הוא, צריך בשמחה וברצון הלב, כדי שתמצא עבודתו בשלמות. ואם תאמר שעבודת הקרבן כף היא - אי אפשר! שהרי אותו אדם שעבר על מצות רבונו ועל מצות התורה ושם לפני רבונו, באיזה פנים יעמד לפניו? הרי ודאי ברוח שבורה, ברוח עצובה, איפה השמחה? איפה הרננה? אלא שם שנינו, אותו אדם שחוטא לפני רבונו ועבר על מצוותיו, וכא להקריב קרבן ולתקן את עצמו ברוח שבורה, צריך להמצא ברוח עצובה. ואם הוא בוכה, זה יפה מהכל. הרי שמחה והרי רננה אין נמצאים. אלא במה מתתקן? באותם כהנים ולוים, שהרי הם משלימים שמחה ורננה בשבילו. השמחה מתקיימת בכהן, משום שהוא תמיד רחוק מן הדין, והכהנים צריכים תמיד להמצא בפנים מאירות, שמחים יותר מכל העם, שהרי הכתר שלו גורם הרננה בלוים, וכך זה, שהרי הלויים נמצאים תמיד על השיר, כמו שבארוה. ואלו עומדים עליו, ובהם נשלמת העבודה לקדוש ברוך הוא. הפהן עומד עליו ומכון דברים בשמחה וברצון, ליחד את השם הקדוש פראוי, והלויים

עבודת התפלה, שצריך אדם לעבד לפני הקדוש ברוך הוא בשמחה וברננה להכליל את כנסת ישראל ביניהם, ואחר כך ליחד היחוד פראוי, שכתוב דעו כי ה' הוא אלהים. זהו סוד היחוד בסוד העבודה. ועם כל זה צריך אדם לעבד לפני הקדוש ברוך הוא בחידה ולהראות חידה בעבודתו, ושני אלה - שמחה ורננה - כנגד שני אלה. שתי תפלות, שני קרבנות ליום כנגד שני אלה, שהם שמחה ורננה. שמחה בבקר, ורננה בלילה. ועל זה (במדבר כח) את הכבש אחד תעשה בבקר ואת הכבש השני תעשה בין הערבים. ועל זה תפלת ערבית היא רשות, משום שאותה שעה מחלקת טרף לכל חילותיה, ולא שעה להזכיר [להתברר], אלא לתת מזון. ביום ההוא מתברכת משני הצדדים הללו, בבקר ובלילה, מתוך שמחה ורננה, ובלילה מחלקת לכל פראוי. זהו שכתוב (משלי לא) ותקם בעוד לילה ותתן טרף לבייתה וגו'.

כל עבודה שצריך אדם לעבד את הקדוש ברוך הוא צריך בשמחה וברצון הלב כדי שתמצא עבודתו בשלמות

עבדו את יהוה בשמחה וגו' (ק, ב): [זוהר ח"ג פ' ויקרא (דף ע"ח.)] פתח רבי יהודה

עֲשֵׂנוּ (ולא) וְלוֹ אֲנַחְנוּ עִמּוֹ וְצִאֵן מֵרַעִיתוֹ: - בָּאוּ שְׁעָרָיו בְּתוֹדָה חֲצוֹתָיו בְּתַהֲלָה חוֹדוּ לוֹ בְּרַבּוֹ שְׁמוֹ: ה' בִּי טוֹב יְהוָה לְעוֹלָם חֲסִדוֹ וְעַד דוֹר וָדוֹר אֲמוֹנָתוֹ:

— זוהר תהלים —

הקדש, והכל אחד. באו לפניו ברננה - זו השלמות שלה. של שמחה בלב, ורננה בפיה. וזוהי שלמות יתרה. והשלמות של השמחה הזו הרי ידועה ונודעת, וזהו התקון של האדם לפני רבונו, ואז - דעו כי ה' הוא האלהים. והכל בא בדבר אחד, שצריך אחר כך ליחד את השם הקדוש כראוי ולקשר זה בזה להיות הכל אחד, וזוהי עבודת הקדוש ברוך הוא. אמרו לו רבי אחא ורבי אבא, ודאי כך הוא. אשרי חלקם של הצדיקים שמשתדלים בתורה ויודעים דרכי הקדוש ברוך הוא. קמו והלכו אחרי רבי אבא שלשה מילין.

עבדו את " בשמחה - בזמן שישראל שרויים בארץ הקדושה

עבדו את יהוה בשמחה וגו' (ק, ב): [זוהר ח"ג פ' במדבר (דק"ח)] רבי אבא ראה איש שהיה שמח בבית טרוניא שבבבל. הכה בו ואמר, שמחו את ירושלם כתוב (אמר רבי אבא), בזמן שירושלים בשמחה צריך אדם לשמח. רבי אלעזר לטעמו, שאמר שמחו את ירושלם, הינו שכתוב (תהלים ק) עבדו את ה' בשמחה. כתוב אחד אומר, עבדו את ה' בשמחה. וכתוב אחד אומר, (שם ב) עבדו את ה' ביראה וגילו ברעדה. מה בין זה לזה? אלא, כן בזמן שישראל שרויים בארץ הקדושה - כן בזמן שישראל שרויים בארץ אחרת. (ד"א) עבדו את ה' ביראה - זו כנסת ישראל בזמן

בשיר. אז כתוב, דעו כי ה' הוא אלהים. זהו קרבן לקרב רחמים לדין, והכל מתבשר. עכשו שלא נמצא קרבן, מי שחוטא לפני רבונו ושב אליו, ודאי במרירות הנפש, בעצב, בבכיה, ברוח שבירה, איך מקים שמחה ורננה? הרי אין הם נמצאים אצלו? אלא כך פרשה, שתשבחות רבונו ושמחת התורה ורננות התורה, זוהי שמחה ורננה. והרי שנינו, ולא מתוך עצבות וכו', שלא יעמד אדם לפני רבונו בעצבות, והרי לא יכול, אז מה תקנתו?

א"א סוד הדבר, הרי שנינו, לעולם יכנס אדם שעור שני פתחים וכו', ויתפלל תפלתו. זהו שכתוב (משלי ח) לשמור מזוות פתחי. החשבת שני פתחים? אלא אמר, שעור שני פתחים. כן רמז למה שאמר דוד (תהלים כד), שאו שערים ראשיכם. הם מעון ומכון, שהם לפני ולפנים. ראשית הדרגות - חסד ופחד, והם הפתחים של העולם. על כן צריך אדם להתכונן בתפלתו כנגד קדש הקדשים, שהם השם הקדוש, ויתפלל תפלתו, ואלה הם שעור שני פתחים, שני כתרים. ויש ששונה כך: שמחה זו כנסת ישראל. ושמחה הרי פרשה, ככתוב (ישעיה נה) כי בשמחה תצאו וגו'. ועתידים ישראל לצאת מהגלות בשמחה הזו, ומי זו? כנסת ישראל. ולכן עבדו את ה' בשמחה, כמו שכתוב (ויקרא טו) בזאת יבא אהרן אל